



ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

STATINIŲ PROJEKTŲ RENGIMO VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

2022 m. kovo 17 d. Nr. KV-3 (4.2)
Šiauliai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Šiaulių miesto savivaldybės interneto puslapyje adresu www.siauliai.lt

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATAI	5
1. Ar projektavimo darbai planuojami kryptingai	5
1.1. Projektavimo darbai vykdomi, atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, tačiau atskirų objektų atranka aiškiai neaprašyta	5
1.2. Projekto darbams finansuoti numatyta viena strateginio veiklos plano priemonė, tačiau funkcijas vykdo trys Savivaldybės administracijos skyriai	9
1.3. Numatytas tolesnis projektinių sprendinių realizavimas, tačiau ne visada iš karto buvo įvykdytos žemės sklypų formavimo ir naudojimo procedūros	13
2. Ar efektyviai vykdomas statinių projektų rengimas	16
2.1. Didesnis dėmesys projektavimo užduoties parengimui sudarytų sąlygas greitesniam ir tikslesniam projekto parengimui	16
2.2. Projekto rengimo vidaus kontrolė ne visais atvejais užtikrino, kad būtų išvengta taisymų, koregavimų ar vėlavimų	22
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	30
PRIEDAI	32
1. Audito apimtis ir metodai	32
2. Sąvokos ir santrumpos	33
3. Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	35

IŽANGA

Audito svarba

Savivaldybės, būdamos arčiausiai vietos bendruomenių ir siekdamos gerinti gyvenimo sąlygas ir jų kokybę, privalo nemažą dėmesį skirti tiek investicijų aplinkos vystymui, tiek investicijoms į viešąją infrastruktūrą.

Nuo 2018 metų Šiaulių miesto savivaldybėje prasidėjo spartus investicinių programų bei atskirų projektų įgyvendinimas. Šiaulių miesto savivaldybės 2018–2020 metų investicijų programos duomenimis bendras investicijoms numatytas lėšų poreikis siekė 161 763,6 tūkst. Eur. Todėl siekiant tinkamai įgyvendinti numatytus investicinius projektus, neišvengiama investicinės programos dalis tapo statinių projektavimo darbai.

Statinio projektas apibrėžiamas kaip normatyvinių statybos techninių dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanyto statinio sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma. Statinio projektavimas – tai architektūrinė inžinerinė veikla, kurios tikslas – parengti statinio projektą.

Statinių projektų rengimo tvarką nustato Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“¹, kuris privalomas visiems statybos dalyviams, viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams ar naudotojams, kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veiklos principus statybos srityje nustato Statybos įstatymas². Projektas turi būti rengiamas naudojant licencijuotą projektavimo programinę įrangą.

Statinio projektas rengiamas ypatingojo ir neypatingojo statinio naujos statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto atveju, griovimo atveju arba kultūros paveldo statinių kapitalinio bei paprastojo remonto atveju.

Įvairių pastatų, infrastruktūros bei kitų statinių statybos projektai susideda iš daugybės elementų, kuriuos būtina profesionaliai suderinti tarpusavyje. Efektyvi komunikacija bei techninės ir valdymo žinios padeda sklandžiai įgyvendinti įvairių sričių projektus nuo pradžios iki pabaigos.

SVP duomenimis³ Miesto urbanistinės plėtros programos priemonėje *Organizuoti projektinių darbų finansavimą* 2018–2021 metų laikotarpiu projektinių darbų finansavimui kasmet vidutiniškai buvo skiriama po 560,9 tūkst. Eur.

¹ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.).

² Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais).

³ Savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 1 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2018-2020 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2018 m. gruodžio 21 d. sprendimo Nr. T-452 redakcija); Savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 7 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2019 m. gruodžio 12 d. sprendimo Nr. T-431 redakcija); Savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 6 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2020-2022 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2020 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-459 redakcija); Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 4 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2021 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T-474 redakcija).

Atsižvelgiant į šiandieninius ekonomikos iššūkius, susijusius su Europos Sąjungos skiriamos paramos mažėjimu ir kylančiomis statybinių medžiagų ir paslaugų kainomis bei keliamais vis didesniais reikalavimais savivaldai, svarbu siekti investicijų pasisavinimo kryptingai. Todėl iškyla efektyvaus projektavimo darbų vykdymo ir įgyvendinimo poreikis Savivaldybėje.

Siekdami įvertinti, ar statinių projektų rengimas vykdomas, užtikrinant tolesnį jų įgyvendinimą ir racionalų lėšų panaudojimą, atlikome statinių projektų rengimo vertinimą.

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2021 m. rugsėjo 10 d. pavedimu Nr. PA-13 Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyresn. patarėja Agnė Lencienė ir patarėja Reda Žukauskienė atliko statinių projektų rengimo veiklos auditą. Jo metu buvo parengtas veiklos audito planas, parinkti atitinkami vertinimo kriterijai, atliktos veiklos audito plane numatytas audito procedūros, dokumentuoti audito procedūrų rezultatai ir parengta ši veiklos audito ataskaita.

Audito tikslas – įvertinti, ar statinių projektų rengimas vykdomas, užtikrinant tolesnį jų įgyvendinimą ir racionalų lėšų panaudojimą.

Pagrindiniai audito klausimai:

1. ar projektavimo darbai planuojami kryptingai, atsižvelgiant į realų statomų, rekonstruojamų ar remontuojamų statinių poreikį ir realizacijos galimybes;
2. ar efektyviai vykdomas statinių projektų rengimas.

Audito objektas – Savivaldybės organizuojami ir vykdomi statinių projektai.

Audito apribojimai – šio audito metu nevertinome konkrečių projektų techninių parametrų, nes toks vertinimas reikalauja specifinių žinių ir išsilavinimo, be to, tai nebuvo audito tikslas. Taip pat nevertinome viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo.

Audituojami subjektai – Savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2018–2021 metai (atskirais atvejais įvertinimui panaudoti ankstesnių laikotarpių duomenys).

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATAI

1. Ar projektavimo darbai planuojami kryptingai

Vietos savivaldos įstatyme⁴ apibrėžta, kad Savivaldybė savo veiklą turi vykdyti pagal tarpusavyje suderintus skirtingos trukmės teritorijų, strateginio ir finansinio planavimo dokumentus, į kurių rengimą, svarstymą ir įgyvendinimo priežiūrą (stebėseną, ataskaitų svarstymą), vadovaujantis vietos savivaldos principais įtraukiami ir savivaldybės gyventojai. Savivaldybė turi informuoti vietos gyventojus apie savo veiklą, sprendimų projektus, priimtus sprendimus ir sudaryti sąlygas vietos gyventojams tiesiogiai dalyvauti planuojant ir įgyvendinant savivaldybės sprendimus.

1.1. Projektavimo darbai vykdomi, atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, tačiau atskirų objektų atranka aiškiai neaprašyta

Pagrindinės Šiaulių miesto plėtros kryptys nustatytos 2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginiame plėtros plane⁵. Šiame dokumente, atsižvelgiant į valstybės ir regiono strateginio planavimo dokumentus, užtikrinant jų tarpusavio suderinamumą ir integralumą, pateikti Šiaulių miesto plėtros prioritetai, strateginiai tikslai, uždaviniai, pagrindinės priemonės ir investiciniai projektai. Šiame plane numatytos ir Šiaulių miesto integruotos teritorijų vystymo (URBAN) programos priemonės⁶. URBAN programos pagrindu buvo parengtas Šiaulių miesto darnaus judumo planas⁷ ir pradėtas priemonių diegimas Šiaulių mieste.

Aukščiau minėtuose planavimo dokumentuose numatytos priemonės, atsižvelgiant į planuojamą finansavimą, perkeltos į atitinkamų metų Savivaldybės strateginio veiklos plano⁸ programų priemones. Savivaldybės administracija, įgyvendindama strateginiuose veiklos planuose numatytus investicinius projektus ar planuodama atlikti kitus statinių naujos statybos, rekonstrukcijos ar remonto darbus, pirmiausia organizuoja šių objektų projektavimo darbų rengimą. Savivaldybės numatomų statyti ar rekonstruoti objektų ir susisiekimo infrastruktūros objektų techninių projektų rengimas numatytas Miesto urbanistinės plėtros programoje.

Siektina, kad projektavimo darbų poreikis būtų planuojamas kryptingai, atsižvelgiant į realų statomų, rekonstruojamų ar remontuojamų statinių poreikį ir atitiktų patvirtintus Savivaldybės strateginio planavimo dokumentus.

Laikėme, kad projektavimo darbų poreikis planuojamas kryptingai, kai:

- projektuojamų objektų sąrašas atitinka 2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginiame plėtros plane nustatytiems strateginiams prioritetams ir tikslams pasiekti numatytas svarbiausias priemones ir investicinius projektus, strateginių veiklos planų priemones bei kitus

⁴ Vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais).

⁵ 2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginis plėtros planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-325 (Savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 7 d. sprendimo Nr. T-302 redakcija).

⁶ Šiaulių miesto integruota teritorijų vystymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 1V-554 „Dėl Šiaulių miesto integruotos teritorijų vystymo programos patvirtinimo“.

⁷ Šiaulių miesto darnaus judumo planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2018 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. T-264.

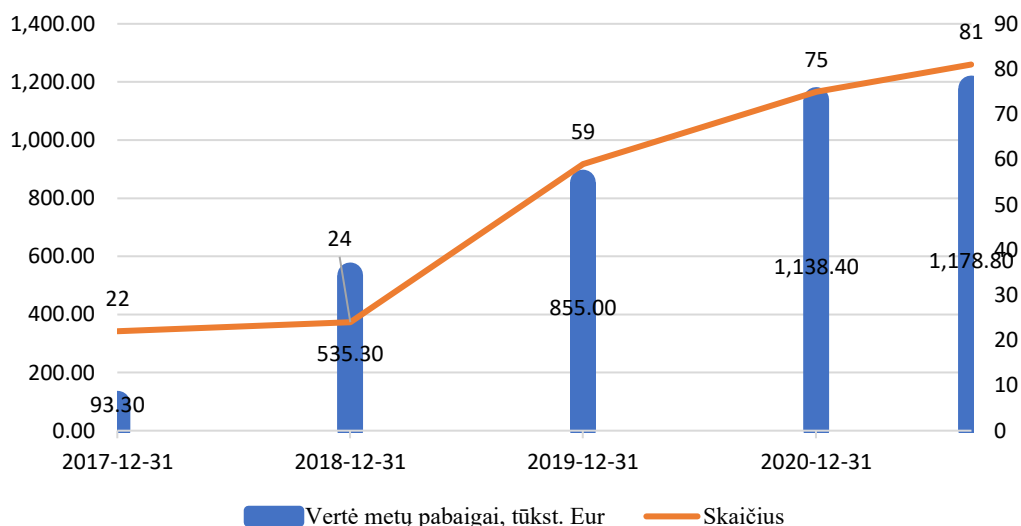
⁸ Savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 1 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2018-2020 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2018 m. gruodžio 21 d. sprendimo Nr. T-452 redakcija); Savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 7 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2019 m. gruodžio 12 d. sprendimo Nr. T-431 redakcija); Savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 6 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2020-2022 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2020 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-459 redakcija); Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 4 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2021 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T-474 redakcija).

dokumentus, užtikrinant vietos savivaldos – plėtros ir veiklos planingumo bei savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus – principų laikymąsi;

- konkretūs projektuojami statiniai atrenkami vadovaujantis aiškiais kriterijais.

Audito metu rinkome duomenis apie 2018–2021 metais vykdytus projektavimo darbus ir parengtus statinių projektavimo dokumentus. Palyginę projektuojamus objektus su 2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginiame plėtros plane⁹ numatytais pagrindinėmis priemonėmis ir numatytais investiciniais projektais bei Savivaldybės strateginiais veiklos planais¹⁰ nustatėme, kad projektavimo darbų poreikis atitinka pagrindines veiklos kryptis, nustatytas Savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose ir, atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės strateginių veiklos planų projektai kasmet pristatomi viešai, gyventojams suteikiant galimybę teikti pasiūlymus, koreliuoja su strateginio planavimo sistemos ir vietos savivaldos principais (plėtros ir veiklos planingumo bei savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus).

Pagal audito metu surinktus duomenis, 2018–2020 metais statinių projektavimui didžiausios įtakos turėjo vykdoma Šiaulių mieste integruotosios teritorijos vystymo (URBAN) programa¹¹, pagal kurią miesto plėtrai numatyta skirti daugiau nei 55 mln. Eur. Rengiantis URBAN programos priemonių įgyvendinimui ir vykdant Miesto urbanistinės plėtros programos (01.05.01.) priemones nemaža dalis projektų buvo parengti arba pradėti rengti 2018 metais.



1. Pav. 2017-12-31 – 2021-08-31 laikotarpiu rengtų projektų skaičius ir vertė
Šaltinis: Tarnyba pagal Savivaldybės administracijos apskaitos 2017-12-31 – 2021-08-31 duomenis

2018 metais buvo pabaigti rengti tokių objektų projektai kaip:

⁹ 2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginis plėtros planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-325 (Savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 7 d. sprendimo Nr. T-302 redakcija).

¹⁰ Savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 1 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2018-2020 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2018 m. gruodžio 21 d. sprendimo Nr. T-452 redakcija); Savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 7 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2019 m. gruodžio 12 d. sprendimo Nr. T-431 redakcija); Savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 6 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2020-2022 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2020 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-459 redakcija); Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 4 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2021 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T-474 redakcija).

¹¹ Šiaulių miesto integruotą teritorijų vystymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 1V-554 „Dėl Šiaulių miesto integruotos teritorijų vystymo programos patvirtinimo“.

- Centrinio parko ir jo prieigų kompleksinis sutvarkymas, vertė – 74,5 tūkst. Eur;
- Gatvės, Aušros al. (nuo Žemaitės g. iki Varpo g.) viešųjų pastatų ir viešųjų erdvių prieigos, vertė – 76,8 tūkst. Eur;
- Gatvės, Vilniaus g. bulvaras (Vilniaus g. tarp Tilžės g. ir Draugystės pr. su prieigomis bei Vasario 16-osios g. tarp Trakų g. ir Vytauto g.), vertė – 38,4 tūkst. Eur;
- P. Višinskio g. viešųjų erdvių sutvarkymas ir P. Višinskio g. darbai, vertė – 59,4 tūkst. Eur;
- Pakruojo g. Šiauliuose rekonstravimo techninis projektas, 25,7 tūkst. Eur.

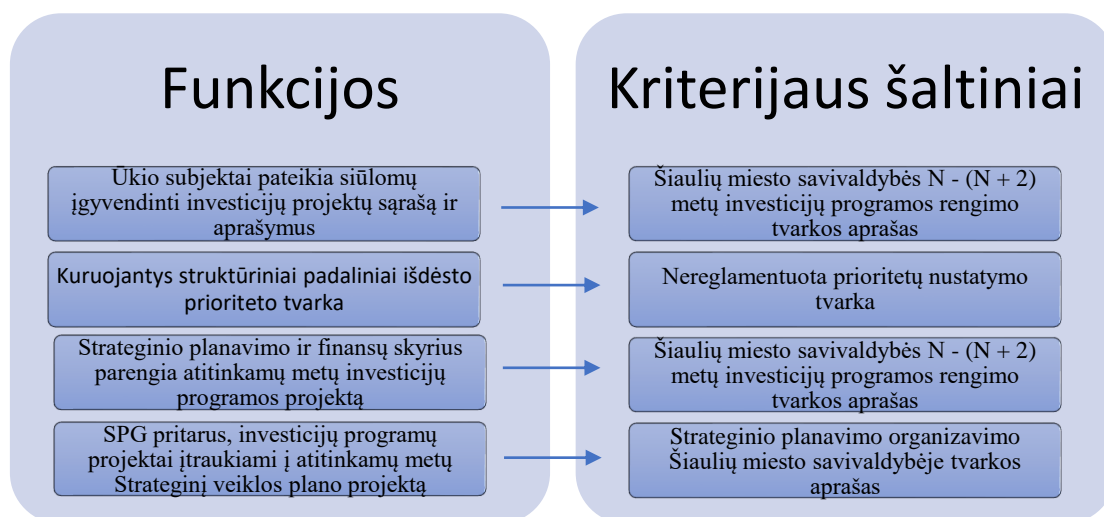
2019 metais buvo parengti tokie projektai kaip:

- A. ir N. Zubovų parko (vad. Didždvariu) ir jo prieigų (S. Lukauskio g.) kompleksinis sutvarkymas, vertė – 45,0 tūkst. Eur;
- Talkšos ežero pakrantės plėtra (Žvyro g., Frenkelių g.), vertė – 40,6 tūkst. Eur;
- Gatvės, Žemaitės g., viaduko (tarp J. Jablonskio ir Dubijos g.) rekonstravimas, vertė – 49,4 tūkst. Eur;
- Lopšelio – darželio „Kregždutė“, P. Cvirkos g. 60, modernizavimas; vertė – 42,8 tūkst. Eur;
- Poilsio g. rekonstravimas, vertė – 35,2 tūkst. Eur.

2020 metų pabaigai:

- Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų g. 13A statyba, vertė – 30,3 tūkst. Eur;
- Pastato Tiesos g. 3, Šiauliai, kapitalinis remontas, apjungiant pastatus ir keičiant paskirtį, vertė – 22,3 tūkst. Eur;
- Vaisių, Salantų, S. Šalkauskio gatvių rekonstrukcija, vertė – 21,9 tūkst. Eur.

Šie URBAN programoje numatyti ir kiti investiciniai projektai yra sudėtinė Savivaldybės strateginių plėtros ir veiklos planų dalis. Strateginio planavimo dokumentų rengimą ir svarstymą, vykdymo stebėseną ir koregavimą reglamentuoja Strateginio planavimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybėje tvarkos aprašas¹² ir Šiaulių miesto savivaldybės N - (N + 2) metų investicijų programos rengimo tvarkos aprašas¹³, kuriuose išdėstytos Savivaldybės ūkio subjektų ir struktūrinių padalinių pagrindinės funkcijos.



¹² Strateginio planavimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T-301.

¹³ Šiaulių miesto savivaldybės N - (N + 2) metų investicijų programos rengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. A-1035 (2019 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. A-612 redakcija).

Pagal surinktus duomenis, audituojamu laikotarpiu Savivaldybės ūkio subjektai dažniausiai investicinius projektus ir jų aprašymus teikė tokioms priemonėms įgyvendinti:

- atnaujinti švietimo įstaigų aplinką, užtikrinti pastatų vidaus komunikacijų funkcionavimą (priemonės kodas 08.05.01.01);
- rekonstruoti miesto gimnazijų ir mokyklų sporto aikštynus (priemonės kodas 08.05.02.16);
- tvarkyti švietimo įstaigų teritorijų dangas ir įvažiavimus (priemonės kodas 08.05.02.23);
- atnaujinti švietimo įstaigų teritorijų lauko įrenginius ir aptvėrimą (priemonės kodas 08.05.02.24);
- atnaujinti švietimo įstaigų pastatų stogus, sienas, cokolius, nuogrindas, patalpas, įrangą ir komunikacijas (priemonės kodas 08.05.02.31).

Tai lėmė tokių projektų rengimą kaip J. Janonio gimnazijos, Tilžės g. 137, Šiauliai, daugiafunkcinės aikštelės rekonstravimo projektas; Gegužių progimnazijos, S. Dariaus ir S. Girėno g. 22, Šiauliai, aikštyno įrengimo projektas; lopšelio-darželio „Gluosnis“, J. Janonio g. 5, Šiauliai, sienų apšiltinimo projektas; Saulės pradinės mokyklos, Dainų g. 15, Šiauliai, apšiltinimo projektas ir kt.

Vertinome, kaip pagrindžiamas rekonstrukcijai, kapitaliniam ar einamajam remontui atsirenkamų tokių objektų (atitinkamai ir projektavimo darbų) poreikis.

Projektavimo dokumentų rengimą planuojamiems statyti, rekonstruoti ar remontuoti objektams, vykdo 3 Savivaldybės administracijos skyriai:

1. Miesto ūkio ir aplinkos skyrius siūlo infrastruktūros statinių grupėje reikalingus suprojektuoti objektus, kurių poreikis kartais perduodamas ir per kitus Savivaldybės administracijos skyrius bei vadovus. Raštai skyriui dėl projektavimo darbų poreikio neteikiami.

Audituojamu laikotarpiu Miesto ūkio ir aplinkos skyrius objektus, kurie buvo įtraukti į Savivaldybės strateginius veiklos planus, atsirinko vadovaujantis žemiau išvardintais kelių infrastruktūros plėtros dokumentais:

- Šiaulių miesto žvyruotų gatvių 2008 m. asfaltavimo programa¹⁴;
- Šiaulių miesto gatvių su žvyro danga dangos viršutinio sluoksnio pagerinimo, kai dalis darbų vertės finansuojama paramos teikėjo lėšomis, tvarkos aprašu¹⁵;
- Žvyruotų gatvių nutiesimo individualios statybos kvartaluose 2008 m. programa¹⁶;
- Šiaulių miesto darnaus judumo planu¹⁷;
- Šiaulių miesto gatvių remonto prioritetiniu sąrašu¹⁸;
- Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų Šiaulių miesto savivaldybės vietinės reikšmės keliams (gatvėms), skirstymo ir numatomų tvarkyti objektų atrankos vykdymo procedūrų naudojimo tvarkos aprašu¹⁹ (atskirais atvejais, kai infrastruktūros sutvarkymas būtinas įgyvendinant kitas Savivaldybei priskirtas funkcijas ar programas);

¹⁴ Šiaulių miesto žvyruotų gatvių 2008 m. asfaltavimo programa, patvirtinta Savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-430;

¹⁵ Šiaulių miesto gatvių su žvyro danga dangos viršutinio sluoksnio pagerinimo, kai dalis darbų vertės finansuojama paramos teikėjo lėšomis, tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T-246 (pripažintas netekusiu galios Savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 3 d. sprendimu Nr. T-271);

¹⁶ Žvyruotų gatvių nutiesimo individualios statybos kvartaluose 2008 m. programa, patvirtinta Savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 28 d. sprendimu Nr. T-50;

¹⁷ Šiaulių miesto darnaus judumo planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2018 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. T-264.

¹⁸ Šiaulių miesto gatvių remonto prioritetiniu sąrašas, parengtas VŠĮ Vilniaus Gedimino technikos universiteto pagal 2016 m. rugsėjo 9 d. sutartį SŽ-1100.

¹⁹ Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų Šiaulių miesto savivaldybės vietinės reikšmės keliams (gatvėms), skirstymo ir numatomų tvarkyti objektų atrankos vykdymo procedūrų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. A-1322.

- Šiaulių miesto savivaldybės gatvių su žvyro dangą asfaltavimo tvarko aprašu²⁰. Tai nauja tvarka, kuria vadovaujantis yra sudaromas prioritetas asfaltuojamų gatvių sąrašas²¹.

Taip pat veikia Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija²², kuri nustato Šiaulių miesto infrastruktūros objektų remonto, rekonstravimo ir statybos prioritetus pagal aukščiau išvardintus dokumentus, teikiamus gyventojų prašymus bei gatvių, tiltų ir viadukų apžiūrų aktus bei atrenka siūlomus remontuoti, rekonstruoti ir statyti kelių infrastruktūros objektus. Tuo pačiu suformuojamas poreikis atlikti tam tikrų objektų projektavimo darbus.

2. Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriui poreikis vykdyti projektavimo darbus teikiamas vadovaujantis Savivaldybės strateginiuose veiklos planuose nurodytais prioritetais. Konkretius nurodymus perduoda tiesiogiai Savivaldybės vadovybė arba informacija koordinuojama Projektų valdymo skyriaus.
3. Pagal Statybų ir renovacijos skyriaus pateiktą informaciją, projektuojamus objektus atrenka atitinkamų Savivaldybės strateginio veiklos plano programų vykdytojai, kuriems siūlomų įgyvendinti investicinių projektų poreikį pateikia Savivaldybės ūkio subjektai. Statybų ir renovacijos skyrius apie projektuojamų darbų poreikį informuojamas raštais iš priemonių valdytojų arba perduodama informacija įvairių pasitarimų ir komisijų susirinkimų metu pagal planuojamą SVP. Tačiau audito metu tokio pobūdžio skyriui teikiamos informacijos masto įvertinti negalėjome, kadangi Statybų ir renovacijos skyrius nurodė, kad tokios informacijos nekaupia.

Sprendžiant dėl konkrečių objektų atnaujinimo (remonto) ir atitinkamų projektų įgyvendinimo ir jų įtraukimo į Savivaldybės strateginius veiklos planus yra vadovujamasi ūkio subjektų pateikta informacija bei Savivaldybės įstaigų valdomų pastatų techninės priežiūros paslaugos teikėjo²³ rekomendacijomis (Savivaldybei pavaldžių įstaigų pastatų būklės įvertinimas ir išreitingavimas dėl remonto poreikio). Taip pat nuo 2019 m. lapkričio 11 d. iki 2020 m. spalio 13 d. veikė Šiaulių švietimo įstaigų sporto infrastruktūros renovacijos eiliškumui ir atrankos kriterijams nustatyti suformuota darbo grupė²⁴, kuri sudarė ir patvirtino švietimo įstaigų sporto salių ir sporto aikštynų atrankos kriterijus (2020 m. birželio 26 d. protokolas Nr. VAK-291). Tačiau detalčiau neapibrėžta, kaip vyksta procesas ir kokiais kriterijais vadovaujantis pagrindžiami sprendimai, nustatant kuriai įstaigai (objektui) prioritetą yra didesnis ir kaip užtikrinamas sudarytų sąrašų naudojimo tęstinumas.

1.2. Projekto darbams finansuoti numatyta viena strateginio veiklos plano priemonė, tačiau funkcijas vykdo trys Savivaldybės administracijos skyriai

Projektuojami objektai yra skirtingi tiek savo funkciniais, tiek architektūriniais, tiek įvairiais kitais techniniais parametrais ir rodikliais. Tačiau pasitaiko atvejų, kai projektuojami objektai tarpusavyje turi būti suderinti, nes juos sieja ta pati infrastruktūra, teisės aktais nustatyti architektūros, paveldosaugos, apsaugos ar kiti specialieji reikalavimai. Todėl Savivaldybės administracijos padalinių, vykdančių projektavimo darbus, funkcijos turi būti apibrėžtos ir paskirstytos taip, kad

²⁰ Šiaulių miesto savivaldybės gatvių su žvyro dangą asfaltavimo tvarko aprašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 3 d. sprendimu Nr. T-271.

²¹ Gatvių asfaltavimo eilės tvarka sąrašas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. A-1419.

²² Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 22 d. įsakymas Nr. A-1417 „Dėl Šiaulių miesto infrastruktūros objektų remonto, rekonstravimo ir statybos prioritetų nustatymo ir infrastruktūros objektų atrankos komisijos sudarymo“.

²³ Pagal Švietimo skyriaus pateiktą informaciją pastatų techninės priežiūros paslaugos tiekėjas yra UAB „Corpus Pro“, su kurio viešųjų pirkimų sutartis pasirašyta su kiekviena Savivaldybės įstaiga individualiai.

²⁴ Šiaulių švietimo įstaigų sporto infrastruktūros renovacijos eiliškumui ir atrankos kriterijams nustatyti darbo grupė, patvirtinta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. A-1582 ir panaikinta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. A-1388.

užtikrintų operatyvų ir sklandų darbų organizavimą ir vykdymą bei, esant poreikiui, konsultuojamasi tarpusavyje ir derinama reikiama dokumentacija.

Siekiant išsiaiškinti, ar Savivaldybės administracijoje aiškiai paskirstytos funkcijos, susijusios su projektavimo darbų organizavimu ir vykdymu, ar sudarytos sąlygos, esant poreikiui, tarp skyrių konsultuotis ir derinti reikiamą dokumentaciją, vertinome atitinkamų Savivaldybės administracijos skyrių nuostatų ir darbuotojų pareigybių aprašymus bei atsakingų skyrių pateiktą informaciją.

Laikėme, kad Savivaldybėje administracijoje aiškiai paskirstytos funkcijos, susijusios su projektavimo darbų organizavimu ir vykdymu, kai:

- funkcijos, susijusios su projektavimo darbų organizavimu ir vykdymu, yra reglamentuos ir paskirstytos tarp Savivaldybės administracijos skyrių;
- informacija apie priemonės *Organizuoti projektinių darbų finansavimą* (01.05.01.01) įgyvendinimą yra aiški ir susisteminta.

Projektavimo darbų organizavimo ir vykdymo funkcijos apibrėžtos trijų Savivaldybės administracijos skyrių nuostatuose bei Savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose:

1) Statybos ir renovacijos skyrius²⁵ organizuoja Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių ar statytojo teisėmis naujai statomų statinių – pastatų, inžinerinių statinių (išskyrus susisiekimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių) *statybos techninės dokumentacijos parengimą*, statybos darbus, jų vykdymo priežiūrą ir užbaigimą, organizuoja statybos darbų techninės priežiūros vykdymą arba pagal turimą kompetenciją vykdo statybos darbų techninę priežiūrą;

2) Miesto ūkio ir aplinkos skyrius²⁶ *organizuoja savivaldybės vietinės reikšmės kelių, gatvių projektavimą*, statybos darbus, priežiūrą ir taisymą, analizuoja fizinių ir juridinių asmenų prašymus dėl susisiekimo komunikacijų nutiesimo valstybinėje žemėje ar savivaldybei priklausančiuose susisiekimo komunikacijų sklypuose, organizuoja sutarčių pasirašymą;

3) Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos²⁷ skyrius pagal kompetenciją *dalyvauja kitiems skyriams rengiant Savivaldybei priklausančių nuosavybės teise statinių projektavimo užduotis, projektavimo darbus*; organizuoja parengtų techninių projektų tikrinimą bei derinimą Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (IS „Infostatyba“); organizuoja projektinių pasiūlymų užduočių tvirtinimą, viešinimą per IS „Infostatyba“ ir Šiaulių miesto savivaldybės administracijos internetiniame puslapyje, įvertina ar statyba (nauja statyba ir (ar) statinio rekonstrukcija) galima.

Miesto urbanistinės plėtros programos aprašyme²⁸ nurodyta, kad siekiant sudaryti sąlygas projektams vykdyti (pvz. naujų gyvenamųjų rajonų, visuomeninių ar socialinių ir kitų objektų, gatvių statybai, ir t.t.), turi būti įgyvendinami Šiaulių miesto teritorijos plėtrą ir darnų vystymą, viešąjį visuomeninį ir privatų interesą atitinkantys projektai. Šiam tikslui pasiekti yra numatytas uždavinys (01.05.01.) *Rengti Savivaldybės numatomų statyti ar rekonstruoti objektų ir susisiekimo infrastruktūros objektų techninius projektus*.

Šiaulių miesto savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano²⁹ Miesto urbanistinės plėtros programoje yra numatyta priemonė *Organizuoti projektinių darbų finansavimą* (01.05.01.01), už

²⁵ Statybos ir renovacijos skyriaus nuostatai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. AP-354.

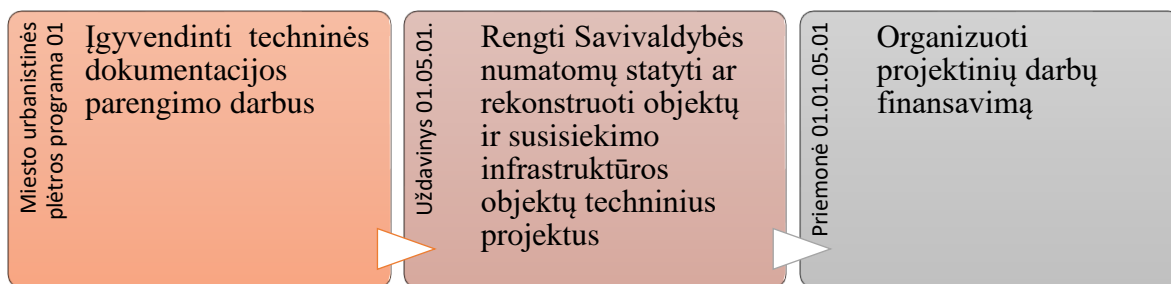
²⁶ Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus nuostatai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. AP-463.

²⁷ Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus nuostatai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. AP-462.

²⁸ Šiaulių miesto savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano 1 priedas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 4 d. sprendimu Nr. T-1 (2021 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T-474 redakcija).

²⁹ Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 4 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2021 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T-474 redakcija).

kurios įgyvendinimą audituojamu laikotarpiu atsakingais buvo paskirti trys skyriai: Miesto ūkio ir aplinkos, Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos bei Statybos ir renovacijos.



Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius pagal skyriaus nuostatuose nurodytą kompetenciją turėtų tik dalyvauti kitiems skyriams rengiant Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių statinių projektavimo užduotis, projektavimo darbus. Tačiau pagal surinktus duomenis audituojamu laikotarpiu šis skyrius vykdė 24 objektų projektavimo darbus, iš kurių 9 priskirtini kitų skyrių kuruojamų objektų sritims, pvz.:

Projektuojamas objektas	Už objekto projektavimą atsakingas skyrius	Projektuojamo objekto sritį kuruojantis skyrius
Šiaulių m. gatvių rekonstravimo projektas, įdiegiant saugaus eismo priemones (11 objektų);	Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius	Miesto ūkio ir aplinkos skyrius
Pakruojo g. Šiauliuose rekonstravimo techninis projektas	Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius	Miesto ūkio ir aplinkos skyrius
Negyvenamojo mokslo paskirties pastato dalių (Vytauto g. 113, Šiauliuose) paprastojo remonto, kapitalinio remonto, rekonstravimo ir nekilnojamojo turto objekto padalinimo į du atskirus nekilnojamojo turto objektus projektas	Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius	Statybos ir renovacijos skyrius
Negyvenamojo administracinės paskirties pastato dalies Trakų g. 39, Šiauliuose, paprastojo remonto projektas	Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius	Statybos ir renovacijos skyrius

Taip pat šis skyrius tampa pagrindiniu priemonės *Organizuoti projektinių darbų finansavimą* (01.05.01.01) vykdytoju, kuris turi teikti Strateginio planavimo ir finansų skyriui apibendrintą informaciją apie šios priemonės įgyvendinimą ir lėšų poreikį, nors už minėtos priemonės įgyvendinimą yra atsakingi ir kiti skyriai (Statybos ir renovacijos skyrius ir Miesto ūkio ir aplinkos skyrius).

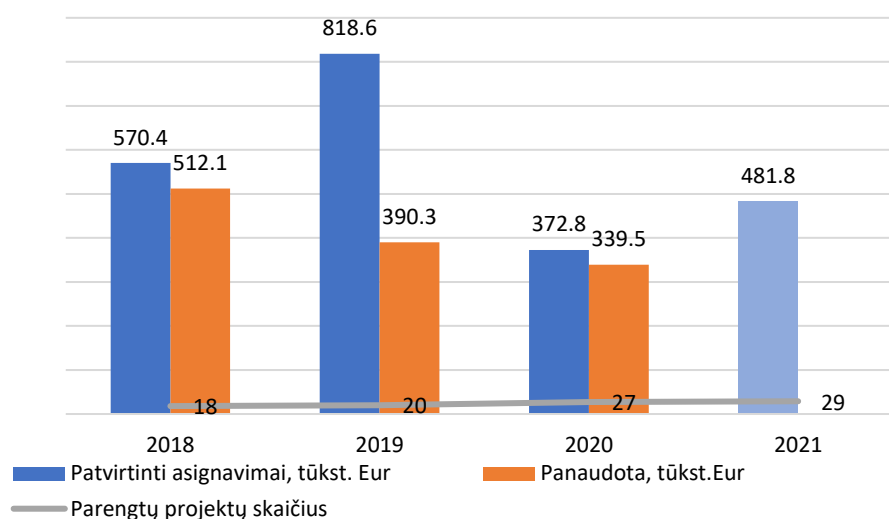
Siekiant išsiaiškinti, kaip organizuojant priemonės *Organizuoti projektinių darbų finansavimą* (01.05.01.01) įgyvendinimą vyksta komunikavimas ir funkcijų tarpusavyje pasidalinimas, buvo pateiktas klausimynas.

Audito metu negavome duomenų, kad Savivaldybėje būtų nustatyta vidinė tvarka, kuri reglamentuotų išsamesnį funkcijų ir lėšų, susijusių su projektinių darbų organizavimu ir vykdymu, paskirstymą, todėl turėtų būti užtikrintas operatyvus reikiamos informacijos ir dokumentų perdavimas. Pagal Savivaldybės administracijos atsakingų skyrių pateiktą informaciją, projektavimo dokumentų (techninių užduočių, projektinių pasiūlymų, techninių projektų) derinimas tarpusavyje vykdomas, esant tokio derinimo poreikiui.

Apibendrinus klausimyno ir susitikimų su atsakingų skyrių vedėjais metu surinktą informaciją, nustatėme, kad Savivaldybės administracijoje nėra nusistovėjusios keitimosi reikiama informacija apie planuojamus darbus ir jų finansavimą bei vykdymą tvarkos:

- planuojant lėšų poreikį minėtai priemonei vykdyti, atsižvelgiama tiek į ankstesniais metais skirtas lėšas, tiek iš atsakingų skyrių pateiktą informaciją apie lėšų poreikį;
- viena dalis informacijos apie lėšų panaudojimą ir nepanaudojimo priežastis gaunama tiesiogiai iš priemonės vykdytojų el. priemonėmis, kitą dalį – pateikia ne priemonės vykdytojas, o Apskaitos skyrius pagal faktiškai apmokėtas sąskaitas;
- bendrą projektų stebėseną koordinuoja Projektų valdymo skyrius (vedama bendra investicinių projektų vykdymo lentelė).

Pagal Savivaldybės administracijos 2018–2020 m. biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitų duomenis priemonei *Organizuoti projektinių darbų finansavimą vykdyti* per šį laikotarpį buvo panaudota 1 241,8 tūkst. Eur biudžeto asignavimų ir parengti 65 techniniai arba techniniai darbo projektai. 2021 metų patikslinti asignavimai³⁰ šiai priemonei sudaro 481,8 tūkst. Eur ir numatyta parengti 29 projektus³¹.



2. pav. Projektavimo darbams skirtų ir panaudotų asignavimų dalis; parengtų projektų skaičius
Šaltinis: Tarnyba pagal 2018-2021 m. strateginių veiklos planų bei 2018-2020 m. biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitų duomenis, *vertinat 2021 metus naudojami planuojami duomenys

Analizuojamu laikotarpiu labiausiai išsiskyrė 2019 metai, kai buvo panaudota tik 47,68 proc. numatytų asignavimų, skirtų projektinių darbų finansavimui. Iš planuotų parengti 37 techninių projektų, Savivaldybės administracijos 2019 metais veiklos plano įgyvendinimo ataskaitos duomenimis, parengta 20 techninių projektų, dėl užsitęsusių procedūrų ar neatsiradus projektuotojams, statinių projektų rengimas perkeltas į kitus metus, pvz.:

- Šiaulių miesto kultūros centro „Laiptų galerija“ senojo pastato (P. Bugailišio namas, Žemaitės g. 83) tvarkomųjų statybos darbų techninis projektas;
- Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų g. 20A priestato statybos techninis projektas;
- Rėkyvos elingų techninis projektas;

³⁰ Savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano 1 priedas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 4 d. sprendimu Nr. T-1 (2021 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T-474 redakcija).

³¹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. A-2046 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. A-356 „Dėl 2021 metų Šiaulių miesto savivaldybės administracijos veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“.

- Lopšelio-darželio „Kregždutė“ techninis projektas buvo parengtas 2019 metais, bet dėl negauto statybos leidimo apmokėjimas persikėlė į 2020 metus;
- Radviliškio g. nuo Dubijos g. iki Vilniaus g. rekonstravimo projektas;
- Vytauto g. kapitalinio remonto/ rekonstravimo projektas;
- Žiemgalių gatvės sutvarkymo techninis darbo projektas;
- Aukštabalio gatvės nuo Tilžės g. iki Išradėjų g. sutvarkymo/įrengimo techninis darbo projektas;
- Dubijos-Serbentų gatvių sankryžos Šiaulių mieste kapitalinio remonto projektas.

Pažymėtina, kad 2018, 2019 metų Savivaldybės administracijos veiklos planuose³² buvo nurodytas planuojamų projektavimo darbų sąrašas bei už jų parengimą atsakingi skyriai, darbuotojai bei konkrečiam projektui skirtų lėšų dydis. Tačiau nuo 2020 metų projektavimo darbų informacija nebedetalizuojama. Detalus projektavimo darbų planavimas sudarytų palankesnes sąlygas informacijos apie projektų įgyvendinimą susisteminiui bei vidaus kontrolės vykdymui.

1.3. Numatytas tolesnis projektinių sprendinių realizavimas, tačiau ne visada iš karto buvo įvykdytos žemės sklypų formavimo ir naudojimo procedūros

Siekiant efektyviai bei rezultatyviai naudoti Savivaldybės biudžeto lėšas, projektavimo paslaugos pirkimas turėtų būti atliekamas, įvertinus realų projekto dokumentacijos poreikį ir tolesnes projekto įgyvendinimo galimybes.

Laikėme, kad statinio projekto realizacija yra aiškiai įvertinta ir teisiškai pagrįsta, kai:

- numatytas lėšų dydis bei finansavimo šaltiniai sprendinių realizavimui ir statinio eksploatacijai;
- numatytas tolesnis projektinių sprendinių realizavimo terminas;
- užtikrinamos teisinės galimybės statinio projekto realizavimui.

Vertinant audito metu surinktus duomenis, pastebėta, kad audituojamu laikotarpiu ne visada projektavimo darbai buvo vykdomi iš Miesto urbanistinės plėtros programos priemonės *Organizuoti projektinių darbų finansavimą* (01.05.01.01). Pavyzdžiui iš kitų programų priemonių buvo finansuojami tokių objektų projektavimo darbai kaip:

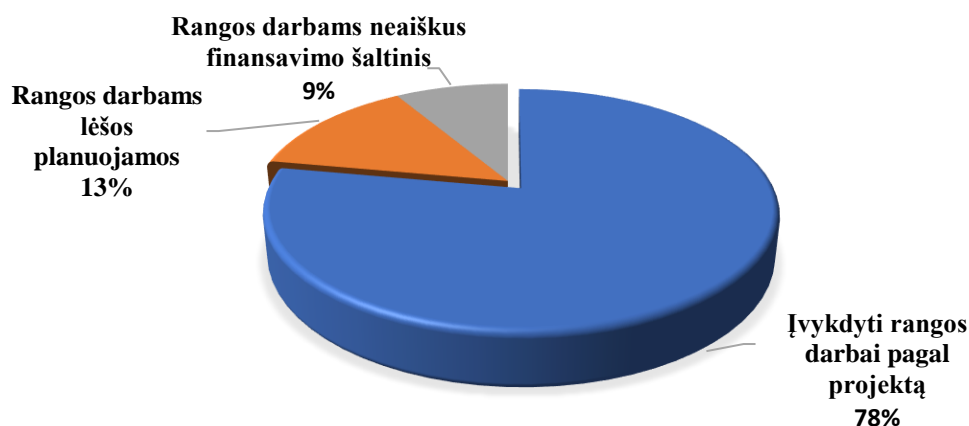
- Rėkyvos progimnazijos Poilsio g. 1, Šiauliai, pastato rekonstravimas – 08.05.02.22 „*Įgyvendinti projektą „Rėkyvos progimnazijos rekonstrukcija ir aplinkos gerinimas“* (42,1 tūkst. Eur)
- Įvairių švietimo įstaigų sienų apšiltinimo projektai – 08.05.02.31 „*Atnaujinti švietimo įstaigų pastatų stogus, sienas, cokolius, nuogrindas, patalpas, įrangą ir komunikacijas*“ (Lopšelis-darželis „Coliukė“ Spindulio g. 7, Šiauliuose, sienų apšiltinimo projektas; Lopšelis-darželis „Eglutė“ sienų apšiltinimo projektas; Saulės pradinės mokyklos Dainų g. 15, Šiauliuose, apšiltinimo projektas ir kt.);
- Šakių gatvės 04.02.02.01.99 „*Suprojektuoti, nutiesti, išasfaltuoti ar rekonstruoti žvyruotas gatves individualių namų kvartaluose*“ – 2,8 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis³³ iš viso per audituojamą laikotarpį buvo vykdyta 140 įvairių objektų projektavimo darbų įskaitant ir projektų koregavimo ar neesminių sprendinių keitimo paslaugų. Pastebima, kad didžioji parengtų projektų dalis (78 proc. arba 109

³² Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. vasario 22 d. įsakymas Nr. A-251 „Dėl 2018 metų Šiaulių miesto Savivaldybės administracijos veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo (2018 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. A-2145 redakcija); 2019 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. A-323 „Dėl 2019 metų Šiaulių miesto Savivaldybės administracijos veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo (2019 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1871 redakcija).

³³ Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus, Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus bei Statybos ir renovacijos skyrius atsakingų asmenų informacijos apie audito laikotarpiu vykdytus projektavimo darbus suderinimai el. paštu.

objektų projektai) yra realizuota arba rangos darbai suplanuoti 2022–2023 metais (13 proc.), likę projektai dėl neaiškaus finansavimo šaltinio dar nėra įtraukti į Savivaldybės strateginį veiklos planą, tačiau numatyti kituose planavimo dokumentuose.

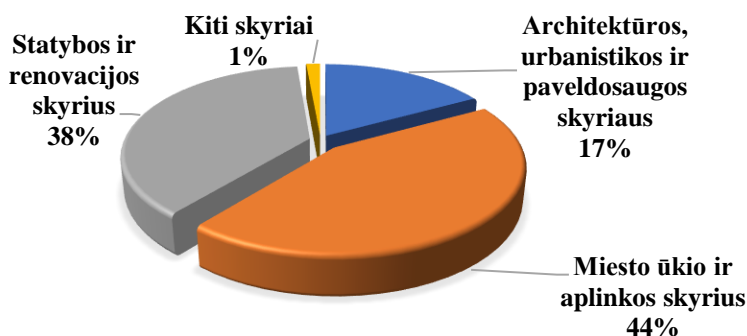


3 pav. 2018–2021 metų projektavimo darbų pasiskirstymas pagal projektų įgyvendinimą
Šaltinis: Tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Analizuojant projektų rengimą (2021 m. rugsėjo 30 d. duomenimis) pagal atsakingus skyrius, matyti, kad Statybos ir renovacijos skyrius 2018–2021 metų laikotarpiu vykdė 53 objektų projektavimo darbus, iš kurių 8 yra pradėti rengti 2021 metais. Pagal skyriaus pateiktą informaciją 2021 metais rangos darbams aiškus finansavimo šaltinis nenumatytas 16 projektų, tačiau iš jų 11 objektų lėšos planuojamos 2022 metais, 2 objektams – 2023 metais ir 3 objektams finansavimas planuojamas vėlesniam laikotarpiui.

Miesto ūkio ir aplinkos skyrius 2018–2021 metų laikotarpiu vykdė 61 objekto projektavimo darbus, iš kurių 3 yra pradėti rengti 2021 metais. Pagal skyriaus pateiktą informaciją 2021 metais rangos darbams finansavimas nėra nenumatytas 13 projektų, tačiau iš jų 5 objektams lėšos planuojamos 2022 metais ir 8 objektams finansavimas planuojamas vėlesniam laikotarpiui.

Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus 2018–2021 metų laikotarpiu vykdė 24 projektavimo darbus, iš kurių 1 projektas yra pradėtas rengti 2021 metais ir finansavimas planuojamos 2022 metais. Visų kitų objektų statybos rangos darbai yra įgyvendinti arba įgyvendinami.



4 pav. Statinių projektavimo darbų organizavimas pagal atsakingus skyrius
Šaltinis: Tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Planuojant statinio projektavimo darbus, svarbu proceso pradžioje įvertinti visas teisinės galimybes statinio projekto realizavimui, kad tiek projektavimo, tiek vėlesni darbai vyktų sklandžiai³⁴. Laikėme, kad buvo užtikrinamos teisinės galimybės statinio projekto realizavimui, kai projektuotojui, perduodant esamo statinio ar jo dalies kadastrinių duomenų bylas, buvo pabaigti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo procesai bei valstybinės žemės sklypams sudarytos panaudos sutartys.

Atlikus 32 atsitiktinai atrinktų projektų peržiūrą, nustatyta, kad ne visada iš karto buvo užtikrintos visos sąlygos statinio projekto realizavimui:

- 5 atvejais, pradėdant statinio projektavimo darbus nebuvo suformuotas valstybinės žemės sklypas po projektuojamu statiniu ir/ arba nesudarytos panaudos sutartys dėl valstybinės žemės sklypo:

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Pastebėjimai
1.	Šiaulių Dailės galerijos pastato apšiltinimo projektas (Vilniaus g. 245, Šiauliai), projektavimo sutartis pasirašyta 2018-03-12	Žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektas patvirtintas 2018-08-13. Valstybinės žemės sklypo nuomos sutartis su Šiaulių Dailės galerija sudaryta 2021-04-23 (Nr. 31SUN-6-(14.31.56.))
2.	Šiaulių miesto santuokų rūmų kapitalinio remonto projektas, projektavimo sutartis pasirašyta 2020-05-11	Žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektas patvirtintas 2020-08-27. Valstybinės žemės sklypo panaudos sutartis – nesudaryta.
3.	Pastato Tiesos g. 3, Šiauliai, kapitalinio remonto projektas, projektavimo sutartis pasirašyta 2019-10-15	Žemės sklypo naudojimo būdas pakeistas 2020-09-07. Valstybinės žemės sklypo panaudos sutartis su Šiaulių miesto savivaldybe sudaryta 2020-11-27.
4.	Pasaulio teisulių skvero (Ežero g. 18, Šiauliai) ir jo prieigų kompleksinis sutvarkymo projektas, projektavimo sutartis pasirašyta 2020-01-02	Valstybinės žemės sklypo panaudos sutartis su Šiaulių miesto savivaldybe sudaryta 2020-08-27.
5.	1) Negyvenamojo mokslo paskirties pastato dalių paprastojo remonto, kapitalinio remonto, rekonstravimo ir nekilnojamojo turto objekto padalinimo į du atskirus nekilnojamojo turto objektus, projektas, projektavimo sutartis pasirašyta 2017-09-01 2) Šiaulių dainavimo mokyklos „Dagilėlis“ projekto parengimas, projektavimo sutartis pasirašyta 2021-08-27	Deklaracija apie statybos užbaigimą – 2019-11-11, pastatas buvo padalintas į atskirus NT vienetus. Valstybinės žemės sklypo panaudos sutartis šiuo metu nepasirašyta.

Pastebima, kad 2 atvejais nesudarytos panaudos sutartys dėl valstybinės žemės sklypo iki šiol – Šiaulių dainavimo mokyklos „Dagilėlis“ ir Šiaulių miesto santuokų rūmai.

Kadangi Savivaldybės administracijos atsakingi darbuotojai, vykdydami statybą leidžiančio dokumento išdavimo funkcijas, tikrina, kad statinio rekonstravimo, remonto ir griovimo atvejais atitinkamas žemės sklypas statytojo būtų valdomas nuosavybės teise arba valdomas ir naudojamas kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais bei atsižvelgiant į Savivaldybės administracijos pateiktą informaciją dėl šiuo metu valstybės mastu planuojamos reformos³⁵, kuria siekiama Nacionalinės žemės tarnybos funkcijas, susijusias su žemės sklypų valdymu ir naudojimu, perduoti savivaldybėms, rekomendacija šiuo atveju neteikiama.

³⁴ Projektavimo paslaugų pirkimų gairės, parengtos Viešųjų pirkimų tarnybos, įgyvendinant Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą “Viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas metodinėmis priemonėmis”, projekto Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0004.

³⁵ <https://am.lrv.lt/lt/naujienos/aplinkos-ministerija-teikia-desimtmeti-laukta-projekta-zemes-valdymas-perduodamas-savivaldai>, žiūrėta 2022 m. vasario 23 d.

2. Ar efektyviai vykdomas statinių projektų rengimas

Projekto rengimas vertinamas kaip svarbiausias investicijų planavimo etapas, kuriame statybos proceso eigą ir statinio gyvavimo kokybę lemia pasirinkta projekto strategija ir projektuojami statinio sprendimai. Siekiant užtikrinti sėkmingą statinio projekto rengimo procesą, svarbu tinkamai ir laiku pasiruošti projektavimo paslaugų pirkimui bei kontroliuoti projekto rengimo eigą nuo poreikio suformavimo iki parengtos pilnos sudėties projektinės dokumentacijos perdavimo užsakovui.

Audito metu analizavome Statybos įstatymo³⁶, Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“³⁷ ir kitų teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias projektavimo procesą, jo etapus, tiek užsakovui, tiek projektuotojui reikalingus pateikti duomenis.

Pagal nagrinėtų teisės aktų reikalavimus, statinių projekto rengimo procese dalyvauja 3 pagrindiniai dalyviai (užsakovas, projektuotojas ir ekspertizės rangovas), kuriems pavestos funkcijos:



5 pav. Statinio projekto rengimo procesas
Šaltinis: Tarnyba pagal teisės aktų nuostatas

Įprastai statinio projektavimo procesas prasideda nuo projektavimo (techninės) užduoties parengimo bei projektavimo darbų rangos sutarties pasirašymo, ir baigiasi parengtos pilnos sudėties projektinės dokumentacijos perdavimu užsakovui.

Norint laiku pasiekti pagrindinį tikslą – gauti laiku ir kokybiškai parengtą statinio projektą, svarbu tinkamai pasiruošti procesui, užtikrinti projektuotojui reikalingos informacijos pateikimą laiku ir nuolat koordinuoti visus projektavimo etapus, ieškant geriausio sprendinių varianto.

2.1. Didesnis dėmesys projektavimo užduoties parengimui sudarytų sąlygas greitesniam ir tikslesniam projekto parengimui

³⁶ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais).

³⁷ Statybos techninio reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.).

Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtinta³⁸ nuostata, kad statinio projektavimo paslaugų pirkimai ir statybos rangos darbų pirkimai turi būti vykdomi atskirai, t. y. įtvirtinta pareiga pirkimą skaidyti į dalis, išskyrus atvejus, jei yra aplinkybės, pagrindžiančios, kodėl skaidyti darbų pirkimą ir statinio projektavimo paslaugų pirkimą į atskiras dalis būtų netikslinga. Kiekvienu atveju pirkimo vykdytojas turi pareigą įsivertinti aplinkybes ir priimti pagrįstą bei motyvuotą sprendimą. Darbų pirkimas kartu su projektavimo paslaugomis galėtų būti vykdomas tik išimtiniais atvejais, kai kitaip racionaliai naudodamas lėšas pirkimo vykdytojas nepasiektų reikiamo rezultato. Šis reikalavimas netaikomas vykdant mažos vertės pirkimus.

Vadovaujantis STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“³⁹ 7.5 punktu projektavimo darbų rangos sutartis gali būti sudaroma viena abiem projekto etapams (techniniam projektui ir darbo projektui) arba atskirai kiekvienam statinio projekto etapui (techniniam projektui, darbo projektui); vienam etapui – techniniam darbo projektui, supaprastintam projektui, paprastojo remonto ar griovimo aprašui.

Laikėme, kad pasirengimas statinių projektavimo darbų pirkimui atliktas tinkamai, kai:

- statinio projektavimo paslaugos ir statybos rangos darbų pirkimai vykdomi atskirai arba darbų pirkimas kartu su projektavimo paslaugomis vykdomas tik išimtiniais atvejais;
- projektavimo darbai buvo perkami iš Centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO) arba motyvuotai pagrįsti, kad jų nebuvo negalima įsigyti efektyvesniu būdu, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas;
- techninėje užduotyje tiksliai ir aiškiai apibūdintas pirkimo objektas, nurodytos būsimo statinio naudojimo charakteristikos, leidžiančios nustatyti projekto apimtį, paslaugų suteikimo terminai ir būtini minimalūs valandiniai laiko resursai;
- techninėje užduotyje nurodytos visos statinio projekto rengimo paslaugos ir planuojamo statyti statinio pagrindiniai funkciniai, architektūriniai, techniniai, kokybiniai, ekonominiai, kiti rodikliai ir reikalavimai, kuriais būtina vadovautis rengiant statinio projektą;

Analizavome 32 projektavimo paslaugų pirkimus, Savivaldybės administracijos vykdytus 2018–2021 metų laikotarpiu. Nustatyta, kad iš jų:

- 16 atvejų buvo nupirktos statinio techninio projekto parengimo paslaugos (kai projektavimas vykdomas dviem etapais);
- 12 atvejų – nupirktos statinio techninio darbo projekto parengimo paslaugos (kai projektavimas vykdomas vienu etapu);
- 4 atvejais (pagal 3 projektavimo darbų sutartis⁴⁰) – nupirktos projektavimo paslaugos ir statybos rangos darbai kartu (projektavimas buvo vykdomas vienu etapu).

Pažymėtina, kad vadovaujantis Statybos įstatymo nuostatomis⁴¹, statinio projekto vykdymo priežiūrą atlieka statinio projekto rengėjas. Perkant projektavimo paslaugas kartu su darbais, reikalinga įvertinti, kad projekto vykdymo priežiūrą, kurios tikslas – kontroliuoti, kad statinys būtų statomas

³⁸ Viešųjų pirkimų įstatymas, 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491 (2017 m. gegužės 2 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais), 28 str. 3 d.

³⁹ Statybos techninio reglamentas STR 1.04.04:2017, „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.), 7.5 p.

⁴⁰ Vingių gatvės kapitalinis remonto projektas ir Žagarės kapitalinio remonto projektas ir rangos darbai buvo vykdomi pagal Šiaulių miesto gatvių su žvyro danga asfaltavimo ir paviršiaus aprado įrengimo darbų 2018 m. kovo 19 d. sutartį Nr. SŽ-307 su UAB „Šiaulių plentas“.

⁴¹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais), 36 str.

pagal statinio projektą, atliks darbų rangovas, todėl galima rizika, kad nukentės statinio kokybė naudojant pigesnes medžiagas ar parenkant sprendinius, nepasižyminčius ilgaamžiškumu.

Audituojamu laikotarpiu projektavimo paslaugos buvo įsigytos tiek naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos paslaugomis, tiek taikant kitą pirkimo vykdymo būdą (mažos vertės neskelbiamos apklausos arba tarptautinio pirkimo būdą) naudojantis Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) priemonėmis. Iš vertintų 32 projektavimo sutarčių:

- 15 atvejų sutartis buvo sudaryta CPO pagrindu (8 atvejais pirkimus vykdė Statybos ir renovacijos skyrius, 5 – Miesto ūkio ir aplinkos skyrius, 2 – Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius);
- 17 atvejų – pirkimas atliktas kitais būdais per CVP IS (6 atvejais pirkimus vykdė Statybos ir renovacijos skyrius, 8 – Miesto ūkio ir aplinkos skyrius; 3 – Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius).

Manome, kad vykdant projektavimo darbų pirkimus reikėtų dažniau rinktis pirkimo procedūrų vykdymą, naudojantis CPO, kuri sukurta kaip efektyvus įrankis perkančiosioms organizacijoms vykdant viešuosius pirkimus, paslaugomis, kadangi:

- nereikia skirti laiko ir administracinių resursų viešojo pirkimo pasirengimui, pirkimo dokumentų ruošimui (techninės specifikacijos, kvalifikacinių ir atrankos kriterijų nustatymo ir kt.);
- trunka kelis kartus greičiau (2 – 20 darbo dienų) nei perkančiosioms organizacijoms vykdant juos savarankiškai;
- CPO elektroniniame kataloge yra užtikrinama tiekėjų konkurencija, kas objektyviai sąlygoja konkurencingų kainų siūlymą perkančiajai organizacijai.

Rengiantis vykdyti projektavimo darbų viešuosius pirkimus, iš pradžių yra rengiama ir suderinama su atsakingomis projektavimo šalimis pirkimo techninė užduotis arba kitaip pirkimo techninė specifikacija. Pirkimo techninė specifikacija rengiama vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo⁴² 37 str. Ji turi būti parengta taip, kad užtikrintų sąžiningą konkurenciją ir nediskriminuotų tiekėjų, būtų pasiektas norimas projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų rezultatas. Pagal Statybos įstatymo⁴³ 2 str. 102 d. reikalavimus, techninė užduotis (projektavimo užduotis) atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nurodytą techninę specifikaciją. Tai dokumentas, kuriame nurodomos visos statinio projekto rengimo paslaugos ir planuojamo statyti statinio pagrindiniai funkciniai, architektūriniai, techniniai, kokybiniai, ekonominiai, kiti rodikliai ir reikalavimai, kuriais būtina vadovautis rengiant statinio projektą.

Techninėje užduotyje turi būti tiksliai, aiškiai ir nedviprasmiškai apibūdintas pirkimo objektas, nurodytos būsimo statinio naudojimo charakteristikos, leidžiančios nustatyti projekto apimtį, paslaugų suteikimo terminai ir būtini minimalūs valandiniai laiko resursai (projekto vykdymo priežiūros paslaugų minimalus valandų skaičius objekte). Techninėje užduotyje neturėtų būti pateikiami nei per daug detalūs reikalavimai, ribojantys projekto rengėjo indėlį, nei per daug abstraktūs, kurie neleistų projekto rengėjui suprasti sumanymo, laukiamo rezultato⁴⁴.

⁴² Viešųjų pirkimų įstatymas, 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491 (2017 m. gegužės 2 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais), 36 str.

⁴³ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 102 d.

⁴⁴ Projektavimo paslaugų pirkimų gairės, parengtos Viešųjų pirkimų tarnybos, įgyvendinant Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas metodinėmis priemonėmis“, projekto Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0004.

Projektavimo užduoties sudėtis ir apimtis priklauso nuo projektuojamo statinio ypatybių bei projekto tikslo. Ji gali būti tikslinama, įvertinus konkretaus statinio naudojimo paskirtį, statybos rūšį, sudėtingumą ir specifiką bei specialiuosius reikalavimus, kuriuos nustato kiti įstatymai ir normatyviniai statinio saugos ir paskirties dokumentai. Atsakingai parengta projektavimo užduotis yra pagrindas sėkmingam tolimesnio projektavimo procesui užtikrinti⁴⁵.

Techninių projektavimo užduočių vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Projektavimo paslaugų pirkimo gairėmis⁴⁶ ir jų 3 priede pateikta pavyzdine techninės užduoties forma. Taip pat atliekant vertinimą, buvo peržiūrėtos atrinktos projektavimo sutartys ir bendrosios projektų ekspertizės aktų išvados, lygiagrečiai vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017, „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“⁴⁷ nuostatomis.

Atliekant projektavimo užduočių (toliau – PU) analizę, buvo vertinama, kiek sėkmingam projekto parengimui įtakos galėjo turėti tinkamas jos parengimas. Projektavimo užduoties parengimo kokybė buvo siejama su projektavimo eigoje atliktais PU pakeitimais, papildymais ar įvairiomis korekcijomis.

Pagal atsakingų skyrių pateiktą informaciją buvo nustatyta, kad iš 32 audito metu vertintų projektų PU buvo koreguojama 7 atvejais:

- Pastato Tiesos g. 3, Šiauliai, kapitalinio remonto techninis projektas – projekto kuratorius Statybos ir renovacijos skyrius – raštu tikslinti kai kurie PU punktai, bet koreguota PU patvirtinta nebuvo;
- 1-osios muzikos mokyklos Trakų g. 39, Šiauliuose remonto techninis darbo projektas – kuratorius Statybos ir renovacijos skyrius – projektavimo metu pakeistas šildymo sistemos pajungimo būdas, patvirtinta nauja 2020 m. spalio 6 d. Nr. VST2-49;
- Negyvenamojo mokslo paskirties pastato dalių, Vytauto g. 113, Šiauliuose, paprastojo remonto, kapitalinio remonto, rekonstravimo ir nekilnojamojo turto objekto padalinimo į du atskirus nekilnojamojo turto objektus projektas – projekto kuratorius Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius – buvo koreguota 2017 m. gruodžio 14 d., bet informacijos apie priežastis negavome;
- Negyvenamojo administracinės paskirties pastato dalies Trakų g. 39, Šiauliuose, paprastojo remonto projektas (1-oji muzikos mokykla) – kuratorius Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius – buvo koreguota 2018 m. kovo 21 d., bet informacijos apie priežastis negavome;
- Pakruojo g. Šiauliuose rekonstravimo techninis projektas/koregavimo projektas – kuratorius Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius – buvo koreguota, bet informacijos apie patvirtinimą iš naujo nebuvo gauta;
- Žemaitės g., viaduko (tarp J. Jablonskio ir Dubijos) rekonstravimas techninis projektas – kuratorius Miesto ūkio ir aplinkos skyrius – buvo nutarta rengti du atskirus projektus, todėl 2019 m. liepos 23 d. atnaujinta projektavimo užduotis Nr. VKIF-167;
- Gardino g. kapitalinis remontas, įrengiant automobilių stovėjimo aikšteles – kuratorius Miesto ūkio ir aplinkos skyrius – patikslinta projektavimo užduoties bendra informacija, kadangi buvo neteisingai nustatyta/ įvertinta PU rengimo metu.

⁴⁵ Projektavimo paslaugų pirkimų gairės, parengtos Viešųjų pirkimų tarnybos, įgyvendinant Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas metodinėmis priemonėmis“, projekto Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0004.

⁴⁶ *Ten pat*, 45.

⁴⁷ Statybos techninio reglamentas STR 1.04.04:2017, „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.).

Taip pat audito metu nustatytas 1 atvejis, kai Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų g. 13A statybos projektavimo metu buvo keisti projektiniai sprendiniai, tačiau ne projektavimo užduoties punktai, nes buvo ieškoma statybos darbams skiriamo finansavimo atitinkančio varianto.

Projektas keičiamas papildomos sutarties su projektuotoju ir statytojo patvirtintos papildomos techninės užduoties pagrindu. Projekto keitimus ir (ar) papildymus atlieka projektą parengęs projektuotojas, parengiant naujos laidos projektą ar projekto sprendinių dokumentą⁴⁸. Todėl visi projektavimo metu atliekami papildomi projektavimo užduočių keitimai ir papildymai taip pat turėtų būti fiksuojami.

Atlikus 32 parengtų PU analizę ir palyginus su atliktomis korekcijomis ar papildymais pastebėti tokie pasikartojantys PU trūkumai:

- nepakankamai detalizuotas pirkimo objektas:

Pavyzdinis variantas	Pastebėjimai
<p>Nurodomas statinio projekto rengimo etapas ir kitos kartu perkamos paslaugos:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Projektiniai pasiūlymai <input type="checkbox"/> Techninio darbo projekto parengimas <input type="checkbox"/> Techninio projekto parengimas <input type="checkbox"/> Darbo projekto parengimas <input type="checkbox"/> Supaprastinto projekto parengimas <input type="checkbox"/> Projekto vykdymo priežiūros paslaugos 	<ul style="list-style-type: none"> • nei vienoje PU kaip vienas iš pirkimo objektų neišskirti projektiniai pasiūlymai, reikalingi, kai reikalingos viešinimo procedūros. 12 atvejų jie buvo rengiami, nors PU nenumatyti; • ne visada aiškiai išskirtas projekto rengimo etapas, nurodytas tik projektuojamo objekto pavadinimas, pvz.: <ul style="list-style-type: none"> - Šiaulių Laiptų galerijos pastato apšiltinimo projekto atveju (projektas buvo rengiamas vienu etapu) – PU nurodyta: 1. Statinio pavadinimas – „Šiaulių miesto kultūros centro „Laiptų galerija“ kultūros paskirties pastatas, Žemaitės g. 83, Šiauliai“; 2. Projekto rengimo etapai – „Projektavimo darbai apima du sujungtus pastatus: kultūros paveldo objektą – P. Bugailišio namą ir priestatus“; - Šiaulių Dailės galerijos pastato apšiltinimo projekto atveju (projektas buvo rengiamas dviem etapais) PU nurodyta: 1. Statinio pavadinimas – „Šiaulių miesto dailės galerija Vilnius g. 24, Šiauliai“, 2. Projekto rengimo etapai – „Pastato apšiltinimo projektas“; - Gegužių progimnazijos, S. Dariaus ir S. Girėno g. 22, Šiauliai, aikštyno įrengimo projekto atveju: PU užduotyje nurodyta „techninis projektas“, o projektavimo sutartyje (CPO pagrindu) – „techninis darbo projektas“; • Ne visada PU detalizuojama, kad kartu bus perkamos projekto vykdymo priežiūros paslaugos: 4 atvejais buvo nurodyta, kad reikės atlikti projekto vykdymo priežiūrą

- tik 3 atvejais iš 32 vertintų buvo apibrėžiama orientacinė investicijų suma. Pirkimo vykdytojas turėtų nurodyti orientacinę investicijų dydį, numatomą skirti darbams, projekto realizavimui (kai jis žinomas), kad projekto rengėjai teikdami pasiūlymą galėtų kuo tiksliau įvertinti

⁴⁸ Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.), 42 p.

numatomas projektavimo apimtis. Taip galėtų būti išvengta projektų tikslinimo dėl per didelės paskaičiuotos kainos, pavyzdžiui:

- Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų g. 13A statybos techninio projekto atveju PU nebuvo nustatyta investicijų suma. Parengus projektą, nuspręsta, kad kaina yra per didelė ir buvo ieškoma pigesnių variantų. Projektavimo metu buvo keičiami projektiniai sprendiniai, projekto parengimo terminas iki statybą leidžiančio dokumento (toliau – SLD) išdavimo užsitęsė iki 441 kalendorinių dienų.
- Pakruojo g. Šiauliuose rekonstravimo techninio projekto atveju PU nebuvo nustatyta investicijų suma. Derinimo metu nuspręsta mažinti kainą, todėl buvo koreguojama projektavimo užduotis ir pasirašytas papildoma susitarimas.

➤ nenurodyta arba nesukonkretinta statinio statybos rūšis:

Pavyzdinis variantas	Pastebėjimai
<p>Nurodoma statybos rūšis. Jeigu projektuojama statinių grupė, nurodoma kiekvieno statinio statybos rūšis:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> naujo statinio statyba <input type="checkbox"/> statinio rekonstravimas statinio remontas: <input type="checkbox"/> statinio kapitalinis remontas <input type="checkbox"/> statinio paprastasis remontas <input type="checkbox"/> pastato atnaujinimas (modernizavimas) <input type="checkbox"/> statinio griovimas 	<p>Savivaldybės administracijoje nusistovėjusi praktika, kai PU nenurodoma arba projektavimo sutartyje nurodomos kelios statinio statybos rūšys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šiaulių „Dagilėlio“ dainavimo mokyklos techninio projekto atveju – PU nenurodyta statybos rūšis; - Socialinių paslaugų centro Laikino apgyvendinimo tarnybos Tiesos g. 3, Šiauliai, projekto atveju – PU nenurodyta statybos rūšis; - Šiaulių Laiptų galerijos pastato apšiltinimo projektas atveju – PU nenurodyta statybos rūšis; - Kompleksinių paslaugų namų „Alka“ Vilniaus g. 303, Šiauliai, rekonstravimo atveju – PU nurodyta „rekonstravimas“, projektavimo sutartyje (sudaryta CPO pagrindu) – statinio rekonstravimas, kapitalinis remontas. Pasirinkta vykdyti kapitalinį remontą; Pastato Tiesos g. 3, Šiauliai, kapitalinio remonto projekto atveju - PU nurodyta kapitalinis remonto / rekonstravimo projektas (tikslinama projektuotojo projektavimo metu), Pasirinkta vykdyti kapitalinį remontą. <p>Nors teisės aktai nedraudžia nurodyti kelias statybos rūšis ir tikslinti projektavimo metu, tačiau tokia galimybe reikėtų naudotis ne itin dažnai, nes neaiškiai apibrėžus statinio statybos rūšį, sudėtinga įvertinti tolesnes projektavimo procedūras, pavyzdžiui, projektinių pasiūlymų pristatymas visuomenei, statybą leidžiančio dokumento išdavimas.</p>

Manome, kad projektavimo užduoties parengimui turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys, kadangi neišsamiai parengta projektavimo užduotis lemia užtrunkančias projekto sprendinių derinimo procedūras. Pakartotinai tikslinant dokumentus užtrunka darbų vykdymas, vėluojama pradėti susijusias veiklas, taip atsiliekiama nuo suplanuoto projektavimo rangos darbų vykdymo grafiko. Nusitęsę projektų vykdymo terminai turi įtakos ir atitinkamai racionaliam lėšų panaudojimui.

2.2. Projekto rengimo vidaus kontrolė ne visais atvejais užtikrino, kad būtų išvengta taisymų, koregavimų ar vėlavimų

Vidaus kontrolė apibūdinama kaip viešojo juridinio asmens rizikos valdymui jo vadovo sukurta kontrolės sistema, padedanti siekti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų tikslų⁴⁹. Vidaus kontrolė pirmiausia turi būti įgyvendinama tose viešojo juridinio asmens veiklos srityse, kuriose susiduriama su didžiausia rizika. Be to vidaus kontrolė turi būti nuolat tobulinama atsižvelgiant į pasikeitusias viešojo juridinio asmens veiklos sąlygas ir įgyvendinama nuolat⁵⁰. Veiksmingai įgyvendinamos vidaus kontrolės procedūros sudaro pagrindą norimam veiklos rezultatui pasiekti.

Norint, kad projektavimo darbai būtų tinkamai vykdomi, o pabaigoje pasiektas laukiamas rezultatas, neatskiriama proceso dalimi tampa ir tinkamas projekto rengimo kuravimas ir kontrolė viso projektavimo metu.

Laikėme, kad projekto rengimo vidaus kontrolė buvo vykdoma tinkamai, kai:

- projekto parengimas atitinka projektavimo darbų sutartyje numatytus terminus;
- vykdomi projektavimo darbų sutarties sąlygų keitimai yra objektyvūs ir pagrįsti;
- visuomenė informuojama apie visuomenei svarbaus statinio projektavimą teisės aktų reikalavimais;
- statinio projektas iki statybą leidžiančio dokumento gavimo buvo patvirtintas statytojo (užsakovo) po statinio projekto ekspertizės akto, kuriame nurodyta, kad statinio projektą galima tvirtinti, gavimo;
- ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su projektavimo darbų vykdymu, viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta ir pateikiami tų ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose.

Projektavimo paslaugų sutartyje turi būti aiškiai nurodyti paslaugų teikimo terminai ir apibrėžta sutarties trukmė. Įprastai paslaugų teikimo ir sutarties galiojimo terminas nėra tapatūs, kadangi į projekto rengimo laiką nėra įskaičiuojamas projekto ekspertizės atlikimo ir statybą leidžiančio dokumento išdavimo terminas. Sutartyje apibrėžiama projektuotojo atsakomybė už projekto parengimą, suderinimą su užsakovu ir teigiamos projekto ekspertizės išvados gavimą. Ši projektavimo sutarties dalis baigiama ir su projektuotoju už atliktus darbus atsiskaitoma pasirašius projekto dokumentacijos perdavimo–priėmimo aktą. Kita sutarties dalis – atliekamos statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos. Perkant statinio projektavimo paslaugas ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas kartu (vienu pirkimu), sudaromoje pirkimo sutartyje gali būti nustatytas ilgesnis nei 3 metų paslaugų teikimo laikotarpis⁵¹.

Pirkimo sutartyje reikėtų aiškiai apibrėžti, kas yra laikoma baigtu projektu: ar patvirtintas projektas, ar atlikta projekto ekspertizė, ar gautas statybos leidimas ir pan. bei kada ir kaip turi būti pateiktas galutinis projekto variantas apmokėjimui.

Naudojantis CPO paslaugomis sudarytose sutartyse teikiant projektavimo paslaugas nurodytos tokios paslaugų teikimo ir apmokėjimo sąlygos:

- į pirkimo kainą yra įskaičiuotos visos su paslaugų teikimu susijusios išlaidos, mokesčiai ir rinkliavos (įskaitant topografinės nuotraukos, statybinių, geologinių ir geotechninių tyrimų atlikimą);

⁴⁹ Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253 (2019 m. liepos 11 d redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 7 d.

⁵⁰ *Ten pat*, 49, 5 str. 1, 5, 6 d.

⁵¹ Viešųjų pirkimų įstatymas, 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491 (2017 m. gegužės 2 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais), 86 str. 5 d.

- sudaryti paslaugų teikimo ir apmokėjimo grafiką ir raštu suderinti jį su užsakovu;
- gauti statybą leidžiantį dokumentą ir perduoti jį užsakovui kartu su statinio projekto dokumentacija;
- paslaugų perdavimas ir priėmimas įforminamas šalių suderintu Paslaugų perdavimo – priėmimo aktu, kurį pasirašydamos šalys patvirtina paslaugų suteikimo faktą;
- statybą leidžiančio dokumento (toliau – SLD) gavimo trukmė ir atitinkamo projekto ekspertizės atlikimo trukmė į paslaugų trukmę neįskaičiuojamos.

Kitais atvejais, t. y. projektavimo paslaugų viešuosius pirkimus vykdant ne CPO paslaugomis, buvo pasirinktas analogiškų projektavimo sutarties sąlygų variantas, kuriame apibrėžtos tokios pagrindinės nuostatos:

- savo lėšomis atlikti reikalingus pastato tyrimus, parengti topografines nuotraukas, atlikti kitus reikalingus darbus;
- informuoti visuomenę apie numatomą statinių projektavimą teisės aktų nustatyta tvarka (ši sąlyga buvo įtraukiama ir tada, kai informavimo atlikti nereikėjo);
- užsakovo vardu gauti SLD bei pateikti jį užsakovui (ši sąlyga buvo įtraukiama ir tada, kai SLD gauti nereikėjo);
- atliktų darbų aktas pasirašomas tik gavus statybą leidžiantį dokumentą ir nurodytą projekto dokumentacijos komplektaciją;
- į paslaugų suteikimo terminą įeina visos paslaugos, įskaitant projekto ekspertizės atlikimo trukmę ir statybą leidžiančio dokumento gavimo trukmę;
- projekto vykdymo priežiūros sutartis pasirašoma atskira sutartimi po raštiško užsakovo kreipimosi.

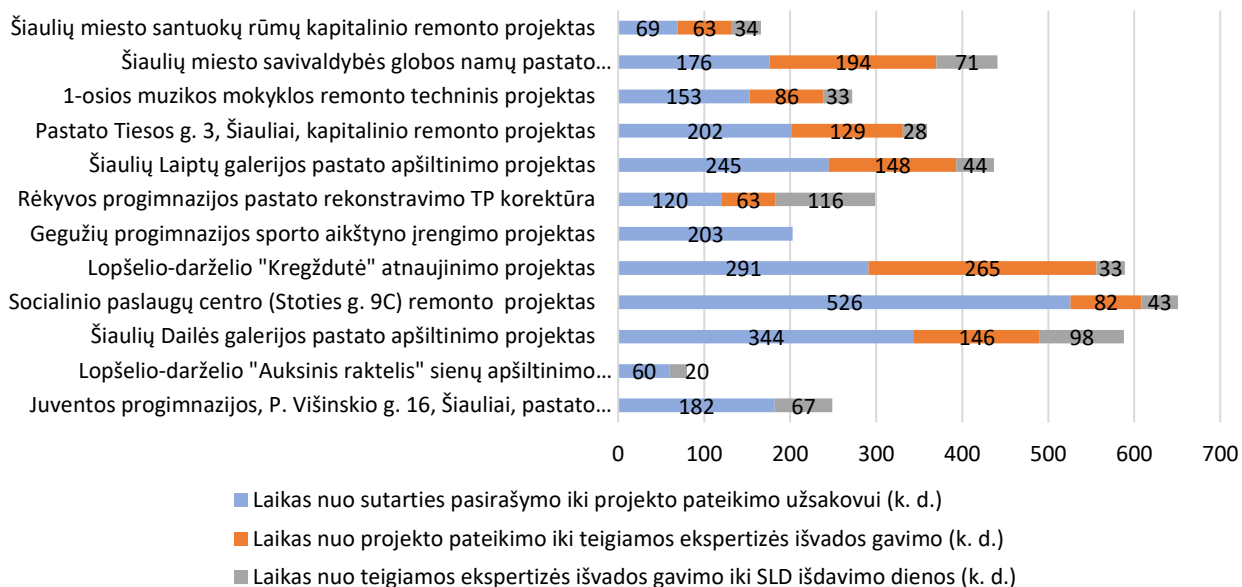
Kiek kitokios sąlygos buvo nustatytos 2 projektavimo sutartyse: Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų g. 13A statybos projektavimo atveju į projekto parengimo terminą įskaičiuotas projekto sprendinių derinimas ir taisymas pagal užsakovo pateiktas pastabas; Šiaulių dainavimo mokyklos „Dagilėlis“ projektavimo atveju į projekto parengimo terminą buvo įskaičiuota ir projekto ekspertizės atlikimo laikas.

Pastebėtina, kad Savivaldybės administracijos rengtuose sutarčių variantuose nėra naudojama sąlyga – sudaryti paslaugų teikimo ir apmokėjimo grafiką ir raštu suderinti jį su užsakovu, tačiau paslaugų teikimo terminai numatomi kaip sutarties sąlygos. Mūsų nuomone, grafiko sudarymas padėtų efektyviau planuoti projektavimo proceso (ir vėlesnių darbų) eigą bei užtikrintų periodinę sutarties vykdymo kontrolę.

Analizuotose projektavimo sutartyse nustatomi projekto rengimo terminai pagal projekto sudėtingumą svyruoja nuo 90 iki 210 kalendorinių dienų:

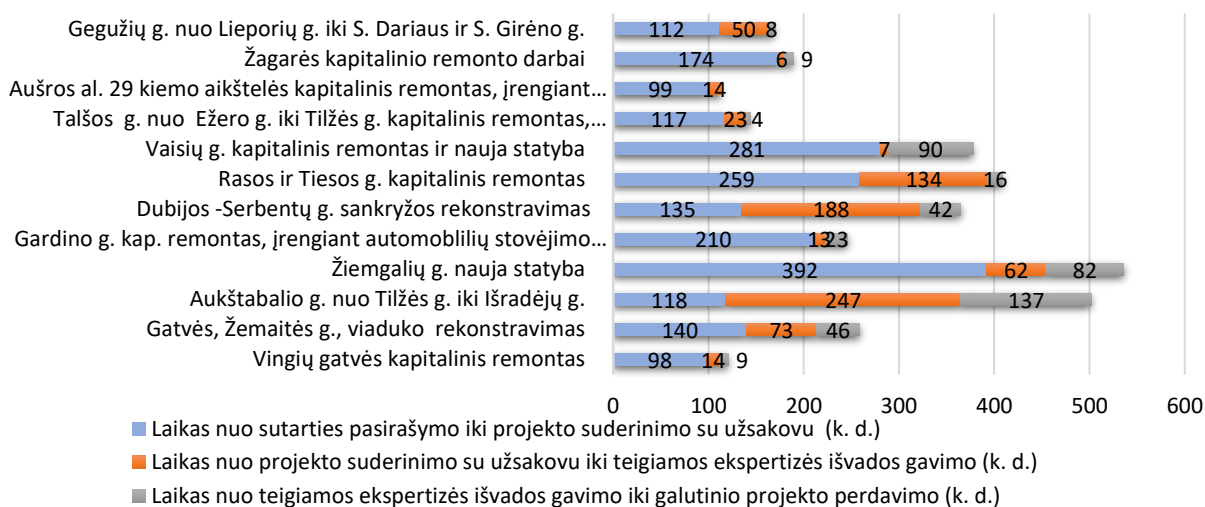
- naudojantis CPO paslaugomis pasirašytose projektavimo sutartyse nustatomas projekto rengimo terminas vidutiniškai siekia 123 kalendorines dienas;
- kitais atvejais – 149 kalendorines dienas.

Analizuojant Statybos ir renovacijos skyriaus kuruojamų 12 projektavimo darbų (kurių projektavimo procesas yra pasibaigęs) trukmę, matyti, kad projektavimo darbai nuo projektavimo sutarties pasirašymo iki projekto pateikimo užsakovui derinti užtruko nuo 60 iki 526 dienų:



6 pav. Statybos ir renovacijos skyriaus kuruojamų projektų rengimo etapų terminai kalendorinėmis dienomis
Šaltinis: Tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

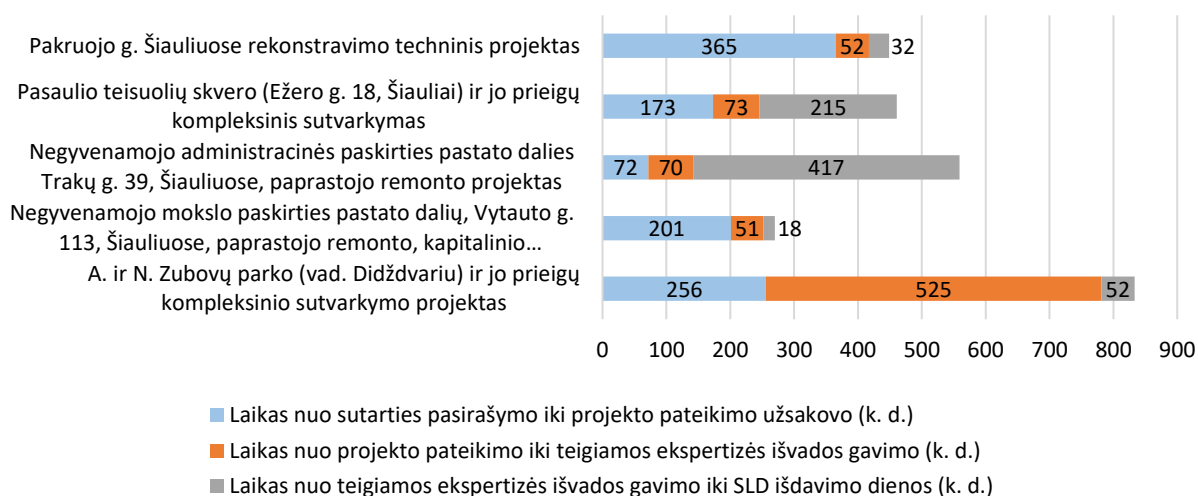
Analizuojant Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus kuruojamų 12 susisiekiama komunikacijos statinių projektavimo darbų trukmę, matyti, kad daugiausia laiko reikėjo naujo statinio bei kapitalinio remonto projektavimui:



7 pav. Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus kuruojamų projektų rengimo etapų terminai kalendorinėmis dienomis
Šaltinis: Tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Analizuojant Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus kuruojamus projektus, pastebėta, kad išsiskiria A. ir N. Zubovų parko (vad. Didždvariu) ir jo prieigų (S. Lukauskio gatvės) kompleksinio sutvarkymo projekto rengimo terminai, ypač ekspertizės atlikimo metu. Pagal atsakingo skyriaus pateiktą informaciją parengtas projektas neatitiko užsakyme ir projektavimo užduotyje pateiktų reikalavimų, vėlavo pataisyto projekto pateikimas; projektuotojas netaikė optimalių techninių sprendimų, dirbtinai didindamas statinio statybos kainą ir laiku nekoregavo projekto pagal užsakovo ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių skyriaus

teiktas pastabas. Pakruojo gatvės rekonstravimo projekto rengimas užtruko, nes buvo keičiama projektavimo užduotis ir koreguojamas projektas.



8 pav. Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus kuruojamų projektų rengimo etapų terminai kalendorinėmis dienomis

Šaltinis: Tarnyba pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis

Pastebėtina, kad galutiniam projekto pateikimo terminui reikšmingos įtakos turi atliekamos projektinių pasiūlymų viešinimo procedūros, projekto bendrosios ekspertizės atlikimas ir SLD gavimas.

Projektuotojas, įgaliotas raštu užsakovo, Savivaldybės administracijos direktoriui (arba jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui) prašymą informuoti visuomenę apie parengtus statinių projektinius pasiūlymus teikia, kai numato rengti statinio projektą, kuris patenka į visuomenei svarbaus statinio ar jo dalies sąrašą⁵² arba Teritorijų planavimo įstatymo nustatytais atvejais⁵³. Šis reikalavimas taikomas rengiant naujų statinių, rekonstruojamų statinių ar statinių dalių (kai reikalingas statybą leidžiantis dokumentas) projektinius pasiūlymus, taip pat statinių ar jų dalių paskirties keitimo projektinius pasiūlymus.

Iš analizuotų 32 projektų nustatyta 12 statinio rekonstravimo ir naujos statybos atvejų, kuriems turėjo ir buvo atliktos visuomenės informavimas apie visuomenei svarbaus statinio projektavimo procedūras (projektinių pasiūlymų viešinimas):

- Pastato Stoties g. 9C, Šiauliai, remonto projektas – statinio rekonstravimas;
- Lopšelio - darželio „Kregždutė“ atnaujinimo projektas – statinio rekonstravimas;
- Rėkyvos progimnazijos, Poilsio g. 1, Šiauliai, pastato rekonstravimo techninio projekto korektūra – statinio rekonstravimas;
- Pastato Tiesos g. 3, Šiauliai, kapitalinio remonto projektas – statinio kapitalinis remontas, apjungiant pastatus ir keičiant paskirtį į gyvenamąją;
- Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų g. 13A, Šiauliai, statybos projektas – naujo statinio statyba;

⁵² Statybos techninio reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.) 60 p. ir Visuomenei svarbių statinių (jų dalių) sąrašas, patvirtintas Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 4 priede.

⁵³ Teritorijų planavimo įstatymas, 1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120 (2013 m. birželio 27 d. Nr. XII-407 redakcija su vėlesniais pakeitimais) 20 str. ir 28 str. 8 d.

- Pasaulio teisuolių skvero (Ežero g. 18, Šiauliai) ir jo prieigų kompleksinis sutvarkymas – naujo statinio statyba;
- A. ir N. Zubovų parko (vad. Didždvariu) ir jo prieigų (S. Lukauskio gatvės) kompleksinio sutvarkymo projektas – statinio rekonstravimas;
- Pakruojo g. Šiauliuose rekonstravimo techninis projektas – statinio rekonstravimas;
- Vaisių g. – statinio kapitalinis remontas (inžinerinių statinių – lietaus nuotekų atveju);
- Aukštabalio g. nuo Tilžės g. iki Išradėjų g. – rekonstravimas ir nauja statyba;
- Žiemgalių g. nauja statyba – nauja statyba;
- Dubijos – Serbentų g. sankryžos rekonstravimas – statinio rekonstravimas.

Atlikus projektinių sprendinių viešinimo procedūras ir užsakovui, Savivaldybės administracijai, pritarus pateiktiems projekto sprendiniams yra atliekama bendroji projekto ekspertizė. Tai projekto (visų jo dalių), kaip vientiso techninio dokumento, įvertinimas, patikrinant kaip statinio ir jo dalių, inžinerinių sistemų, statinio ir statybos sklypo reikmes tenkinančių inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų, statybos sklypo tvarkymo projekto sprendiniai atitinka nustatytus esminius statinių reikalavimus, kitus statybos teisės aktų nustatytus reikalavimus, privalomųjų statinio projekto rengimo dokumentų reikalavimus, taip pat projekto sprendinių tarpusavio ryšį ir suderinamumą⁵⁴.

Iš audito metu analizuotų 32 atvejų bendroji projektų ekspertizė buvo atlikta 27 atvejais. Audito metu nustatyti keli atvejai, kai projekto rengimas ekspertizės metu užtruko ilgiau nei įprastai:

- Lopšelio – darželio „Kregždutė“ atnaujinimo projekto rengimo atveju galutinės teigiamos ekspertizės išvados gavimui reikėjo 265 k. d., kadangi projektas iš naujo buvo tikslinimas dėl reikalavimų pritaikyti pastatą žmonėms su negalia ir atliekama pakartotinė statinio projekto ekspertizė (pirmoji teigiama išvada gauta 2019 m. liepos 16 d., projektas patvirtintas 2019 m. liepos 25 d., antroji – 2019 m. gruodžio 19 d., projektas pavirtintas 2019 m. gruodžio 23 d.);
- Gatvės, Aukštabalio g. nuo Tilžės g. iki Išradėjų g. techninio darbo projekto atveju – užtruko projekto derinimas su elektros perdavimo sistemos operatoriumi, kadangi dalį projekto reikėjo perprojektuoti iš naujo.

Statinio projektas iki SLD gavimo turi būti patvirtintas užsakovo (tik tuo atveju, kai pagal Statybos įstatymo⁵⁵ nuostatas yra privaloma pateikti statinio projekto ekspertizės aktą, kuriame nurodyta, kad statinio projektą galima tvirtinti)⁵⁶.

Audituojamu laikotarpiu parengtas projektas – 28 atvejais – buvo tvirtinamas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, 2 atvejais – 2018 metais projektas buvo patvirtintas „*tvirtinimo žyma*“ (2 atvejais projektas audito metu dar buvo rengiamas).

Atsižvelgiant į statinio rūšį ir kategoriją, SLD gavimas yra privalomas statybinio naujos statybos, statinio rekonstravimo, atnaujinamo (modernizuojamo) pastato atveju, taip pat atliekant statinio kapitalinį ar paprastąjį remontą, norint nugriauti statinį arba pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį⁵⁷.

SLD, užsakovui įgaliojus, privalo gauti projektuotojas, pateikus visus dokumentus ir atlikus derinimo procedūras IS „Infostatyba“. Susisiekimo komunikacijų projektų atvejais SLD buvo išduotas 5

⁵⁴ Statybos techninio reglamentas STR 1.04.04:2017, „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.) 6.2. p.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2016 m. birželio 30 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais) 34 str.

⁵⁶ *Ten pat*, 55, 26 str.

⁵⁷ *Ten pat*, 55, 27 str.

atvejais (iš 14 vertintų), viešųjų pastatų atvejais – 13 (iš 16 vertintų, įskaitant 2 atvejus, kai projektavimo procesas dar nepasibaigęs.

Gegužių progimnazijos, S. Dariaus ir S. Girėno g. 22, Šiauliai, aikštyno įrengimo atveju (nustatyta statybos rūšis – naujo statinio statyba) SLD buvo išduotas tik prasidėjus rangos darbams, t. y. 2021 vasario 24 d. Projekto dokumentacija pateikta 2019 m. gruodžio 18 d., už statybos leidimą sumokėta 2020 m. birželio 3 d. Audito metu paaiškinimo dėl šios situacijos negavome.

Pažymėtina, kad nuo 2021 m. gruodžio 15 d. įsigaliojo reikalavimų ir (arba) kriterijų dėl statinio informacinio modeliavimo metodų taikymas⁵⁸. Statinio informacinis modeliavimas (toliau – BIM) tai procesas, kurio metu yra kuriama ir valdoma visa statinio informacija visais jo gyvavimo ciklais, sudaromos sąlygos veiksmingiau naudoti išteklius planuojant, projektuojant, statant ir eksploatuojant viešojo sektoriaus statinius, kartu skatinama statybos sektoriaus technologinė pažanga, statybos procesų skaitmeninimas.

Savivaldybės administracija, atsižvelgdama į pasaulinę gerąją BIM modelių kūrimo praktiką, 2020 metais vykdydama Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų 13A, Šiauliuose statybos projektavimo darbus taikė šį metodą. BIM leidžia identifikuoti galimas klaidas (pvz. inžinerinių sistemų susikirtimus) jau pačioje projekto kūrimo stadijoje, todėl išvengiama didesnių kaštų taisant panašias klaidas statinio statybos metu.

Projekto rengimo procese visų aplinkybių ir galimų korekcijų neįmanoma numatyti, tačiau vykdomi projektavimo sutarties keitimai ir papildymai turi būti objektyviai pagrįsti ir įvertintas jų būtinumas, kadangi kiekvienas sutarties pakeitimas dažniausiai tiesiogiai siejasi ir termino pratęsimu.

Iš peržiūrėtų 32 objektų projektavimo sutarčių, nustatyta 13 atvejų, kai sutartys buvo koreguojamos ar papildomos, pasirašant papildomus susitarimus:

- 3 atvejais dėl Statybų ir renovacijos skyriaus kuruojamų viešųjų pastatų projektų;
- 5 atvejais dėl Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus projektų (2 viešųjų pastatų projektai, 2 – kiti inžineriniai statiniai ir vienas – susisiekimo komunikacijų projektas);
- 5 atvejais dėl Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus kuruojamų susisiekimo komunikacijų projektų.

Dažniausiai pasitaikantis tokių susitarimų pagrindas – papildomų paslaugų įtraukimas (dėl sklypo topografinės nuotraukos ir kitų geologinių tyrinėjimų atlikimo, kurios pagal ankstesnių CPO sutarčių sąlygas negalėjo būti įtraukiamos į pagrindinės sutarties sąlygas), pasikeitę projekto sprendiniai ar atlikta projektavimo užduoties korekcija:

⁵⁸ Reikalavimų ir (arba) kriterijų dėl statinio informacinio modeliavimo metodų taikymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1061 „Dėl reikalavimų ir (arba) kriterijų dėl statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo“.

Dėl projekto sprendinių pasiketimo ar PU tikslinimo	Dėl topografinių ir geologinių tyrinėjimų paslaugų įtraukimo ar kitų nenumatytų aplinkybių	Kiti pavieniai atvejai
<input type="checkbox"/> Negyvenamojo administracinės paskirties pastato dalies Trakų g. 39, Šiauliuose, paprastojo remonto projektas <input type="checkbox"/> Dėl „Dagilėlio“ pastato paprastojo remonto, kapitalinio remonto, rekonstravimo ir nekilnojamojo turto objekto padalinimo į du atskirus nekilnojamojo turto objektus <input type="checkbox"/> Pakruojo g. Šiauliuose rekonstravimo techninis projektas/projekto koregavimas <input type="checkbox"/> Gatvės, Žemaitės g., viaduko (tarp J. Jablonskio ir Dubijos) rekonstravimas <input type="checkbox"/> 1-osios muzikos mokyklos Trakų g. 39, Šiauliuose remonto techninis darbo projektas <input type="checkbox"/> Šiaulių miesto savivaldybės globos namų pastato Energetikų g. 13A statybos techninis projektas	<input type="checkbox"/> A. ir N. Zubovų parko ir jo prieigų (S. Lukauskio gatvės) kompleksinio sutvarkymo projektas – dėl archeologinių tyrimų metu paaiškėjusių nenumatytų aplinkybių. <input type="checkbox"/> Aukštabalio g. nuo Tilžės g. iki Išradėjų g – dėl topografinių ir geologinių tyrinėjimų paslaugų įtraukimo <input type="checkbox"/> Žiemgalių g. nauja statyba - dėl topografinių ir geologinių tyrinėjimų paslaugų įtraukimo	<input type="checkbox"/> Juventos progimnazijos, P. Višinskio g. 16, Šiauliai, pastato remonto techninis projektas – dėl laiku nepateiktų reikalingų dokumentų. <input type="checkbox"/> Aušros al. 29 kiemo aikštelės rekonstravimas, įrengiant šaligatvį ir automobilių stovėjimo vietas – dėl įkainių pakeitimo <input type="checkbox"/> Vaisių g. kapitalinio remonto projektas – laiku nesuderintos projektavimo sutarties sąlygos (dėl TP ar TDP rengimo) <input type="checkbox"/> Pasaulio teisulių skvero (Ežero g. 18, Šiauliai) ir jo prieigų kompleksinis sutvarkymo projektas – 3 papildomi susitarimai: dėl užtruksusių geologinių tyrimų, iškart nenumatytos želdynų inventorizacijos ir projektų nesuderinimo.

Pabaigus projektavimo procesą už projektavimo darbus turi būti atsiskaitoma po pilnos komplektacijos projekto dokumentacijos užsakovui perdavimo, pasirašant projekto perdavimo – priėmimo aktą. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su projektavimo darbų vykdymu, viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, ir pateikiami tų ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose⁵⁹.

Palyginus atsakingų skyrių pateiktą informaciją apie 2018–2021 metais parengtus statinių projektus su Savivaldybės administracijos apskaitos registrų duomenimis, neatitikimų, susijusių su projektavimo darbų registravimu apskaitoje, nenustatėme. Tačiau gauta informacija, kad dėl projektuotojo pavėluotai įvykdytų sutartinių įsipareigojimų buvo skaičiuoti delpinigiaai 10 objektų projektavimo atvejų, pvz.:

- Šiaulių Dailės galerijos pastato apšiltinimo projekto (0,8 tūkst. Eur);
- Lopšelio – darželio „Kregždutė“ atnaujinimo projektas (0,8 tūkst. Eur);
- A. ir N. Zubovų parko (vad. Didždvariu) ir jo prieigų (S. Lukauskio gatvės) kompleksinio sutvarkymo projektas (3,1 tūkst. Eur);
- Rasos ir Tiesos g. kapitalinis remontas – (0,5 tūkst. Eur);
- Šakių gatvės kapitalinis remontas (2,4 tūkst. Eur).

⁵⁹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (Suvestinė redakcija nuo 2020 m. gruodžio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.) 3 str. ir 9 str.

Atlikta analizė parodė, kad projekto rengimo kokybė priklauso tiek nuo projektuotojo kompetencijos, tiek nuo užsakovo vykdomos priežiūros efektyvumo. Kadangi projektuotojo kompetencijos faktoriaus valdyti negalime, turėtų būti visas dėmesys sutelktas kokybės priežiūros vykdymui.

Savivaldybės administracijos direktorius vykdo projektavimo ir rangos darbų stebėseną, t. y. atsakingi skyriai darbų eigą ir rezultatus fiksuoja vidiniuose dokumentuose (debesyje), tačiau projektavimo darbų proceso vertinimo metu susidūrėme su atvejais, kai negalėjome fiksuoti pritarimo projektiniams sprendiniams fakto. Pagal Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017, „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“⁶⁰ nuostatas projektiniai sprendiniai turi būti suderinti su statytoju, t. y. šiuo atveju su Savivaldybės administracija, tačiau toks derinimas vyksta skirtingai:

- Miesto ūkio ir aplinkos skyrius pritarimą projektiniams sprendiniams įformina Savivaldybės administracijos raštu, kuris užfiksuojamas ir saugomas dokumentų valdymo sistemoje @vilys;
- Statybos ir renovacijos skyriaus vykdomų projektavimo darbų atveju buvo nurodyta, kad visi projekto sprendiniai suderinami pasirašant ant sprendinio, tačiau konkretaus fiksavimo fakto negavome.

Siūlytume Statybos ir renovacijos skyriaus vykdomų projektavimo darbų atveju vykdyti tą pačią praktiką ir visus pritarimus projektiniams sprendiniams įforminti Savivaldybės administracijos raštu.

Pastebėjome ir kitų netinkamo dokumentų valdymo atvejų, kai negalėjome surinkti patikimų įrodymų, patvirtinančių projektavimo dokumentacijos gavimo. Kadangi kai kuriais atvejais dokumentai buvo pateikti el. paštu ir neregistruoti dokumentų valdymo sistemoje, negalėjome įsitikinti atsakingų darbuotojų tinkamu vidaus kontrolės vykdymu, užtikrinant, kad paslaugos atliktos laiku ir kokybiškai, o sutarties metu nebuvo pažeidimų, kaip numatyta Šiaulių miesto savivaldybės administracijos finansų kontrolės taisyklėse⁶¹.

⁶⁰ Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017, „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 (Suvestinė redakcija nuo 2021 m. spalio 30 d. iki 2022 m. balandžio 30 d.), 1 priedo 2.7. p.

⁶¹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos finansų kontrolės taisyklės, patvirtintos Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. A-946, 61 p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimas (Subjekto numatytos priemonės)	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (Subjekto numatytas)
1.	Siekiant užtikrinti, kad statomų, rekonstruojamų ir remontuojamų statinių poreikis, tuo pačių ir projektavimo darbai būtų atrinkami kuo objektyviau, inicijuoti teisės aktų pakeitimus, numatyti jų atrankos kriterijus, procedūras ir jų vykdymą.	Savivaldybės administracija	Papildyti Šiaulių miesto savivaldybės N-(N+2) metų investicijų programos rengimo tvarkos aprašą (2017-07-24 Nr. A-1035), numatant prievolę projektuojamus objektus atrinkti pagal patvirtintus atrankos kriterijus.	2022-12-01
2.	Užtikrinant didesnę projektavimo darbų vykdymo kontrolę ir atskaitomybę Savivaldybės administracijos veiklos planuose numatyti konkrečius projektuojamus objektus, vykdytojus ir skiriamas lėšas.	Savivaldybės administracija	1 programos priemonėje 01.05.01.01. „Organizuoti projektinių darbų finansavimą“ sukurtos trys papriemonės, kuriose kiekvienam skyriui (Miesto ūkio ir aplinkos, Architektūros urbanistikos ir paveldosaugos bei Statybos ir renovacijos) numatytas priemonės įgyvendinimo rodiklis ir finansavimu.	Rengiant 2023-2025 m. SVP projektą (tokį skirstymą vykdyti kasmet rengiant naujo laikotarpio SVP)
3.	Siekiant pagreitinti projektų rengimo procesą, numatyti priemones, užtikrinančias išsamesnį ir tikslesnį projektavimo užduoties parengimą.	Savivaldybės administracija	Skyriai pasitvirtina pavyzdinę techninės užduoties formą (tvirtinama skyriaus vedėjo įsakymu).	2022-07-01
4.	Siekiant užtikrinti vykdomų kontrolės procesų tęstinumą ir efektyvesnį bei atsekamą žemesniojo lygio vidaus kontrolės veikimą, registruoti pagal sutartis parengtos ir pateiktos projektinės dokumentaciją bei priimtų sprendimų raštus dėl projektavimo sprendinių derinimo, pritarimo ir kitus dokumentus.	Savivaldybės administracija	Sutarčių kuratoriai registruoja pagal sutartis paslaugos teikėjų parengtą ir Savivaldybei pateiktą projektinę dokumentaciją bei priimtus sprendimus dėl projektavimo sprendinių derinimo, pritarimo ir k.t. dokumentus.	2022-09-01 (Nuolat)
			* – priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė subjektas (-ai).	

Nurodykite Savivaldybės administracijos darbuotoją (-us), atsakingą (-us) už informavimą apie priemonių įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

1. rekomendacija

Strateginio planavimo ir finansų skyriaus vedėja Vaida Kalasevičienė, tel. 383 427, el. p. vaida.kalaseviciene@siauliai.lt;

2. rekomendacija

Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus vedėjas Valdas Markevičius, tel. 596 242, el. p. valdas.markevicius@siauliai.lt;

3. rekomendacija

Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus vedėjas Valdas Markevičius, tel. 596 242, el. p. valdas.markevicius@siauliai.lt;

Statybos ir renovacijos skyriaus vedėjas Evaldas Vaičeliūnas, tel. 596 311, el. p. evaldas.vaiceliunas@siauliai.lt;

Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus Infrastruktūros poskyrio vedėja Daiva Mačernė, tel. 596 264, el. p. daiva.macerne@siauliai.lt;

4. rekomendacija

Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus vedėjas Valdas Markevičius, tel. 596 242, el. p. valdas.markevicius@siauliai.lt;

Statybos ir renovacijos skyriaus vedėjas Evaldas Vaičeliūnas, tel. 596 311, el. p. evaldas.vaiceliunas@siauliai.lt;

Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus vedėja Eglė Bružienė, tel. 596 320, el. p. egle.bruziene@siauliai.lt.

PRIEDAI

1. Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti, ar statinių projektų rengimas vykdomas, užtikrinant tolesnį jų įgyvendinimą ir racionalų lėšų panaudojimą.

Pagrindiniai audito klausimai:

1. ar projektavimo darbai planuojami kryptingai, atsižvelgiant į realų statomų, rekonstruojamų ar remontuojamų statinių poreikį ir realizacijos galimybes:
 - ar Savivaldybėje yra aiškiai paskirstytos funkcijos, susijusios su projektavimo darbų organizavimu ir vykdymu;
 - ar tinkamai įvertintas projektavimo darbų poreikis Savivaldybės strateginio planavimo procese;
 - ar aiški statinio projekto realizacija;
 - ar yra teisinės galimybės Statinio projekto realizavimui.
2. ar efektyviai vykdomas statinių projektų rengimas:
 - ar tinkamai atliktos Statinio projektų rengimo paslaugų viešųjų pirkimų procedūros;
 - ar visada informuojama visuomenė apie visuomenei svarbaus statinio projektavimą;
 - ar projekto parengimas atitinka projektavimo darbų sutartyje numatytus terminus;
 - ar vykdomi projektavimo darbų sutarties sąlygų keitimai yra pagrįsti;
 - ar statinio projektas iki statybą leidžiančio dokumento gavimo buvo patvirtintas statytojo (užsakovo);
 - ar apskaitoje registruojamos ūkinės operacijos, susijusios su projektavimo darbų vykdymu, atitinka bendruosius apskaitos principus.

Audito objektas – Savivaldybės organizuojami ir vykdomi statinių projektai.

Audito subjektas – Savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2018-2021 metai, atskirais atvejais įvertinimui panaudoti ankstesnių laikotarpių duomenys.

Audito atlikimo pagrindas – Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2021 m. rugsėjo 10 d. pavedimas Nr. PA-13.

Audito apribojimai – šio audito metu nevertinome konkrečių projektų techninių parametrų, nes reikalauja specifinių žinių ir išsilavinimo bei tai nebuvo audito tikslas. Taip pat nevertinome viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

2. Sąvokos ir santrumpos

Apskaitos skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius.

Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyrius.

CPO – Centrinė perkančioji organizacija.

CVP IS – Centrinė viešųjų pirkimo informacinė sistema.

Darbo projektas – projekto antrasis etapas, techninio projekto tąsa, kuriame detalizuojami techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami statybos darbai.

Inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai.

Miesto ūkio ir aplinkos skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyrius.

Pirkimai – viešieji pirkimai, perkančiosios organizacijos atliekamas ir Viešųjų pirkimų įstatymu reglamentuojamas prekių, paslaugų ar darbų pirkimas, kurio tikslas – sudaryti viešojo pirkimo–pardavimo sutartį.

Projektiniai pasiūlymai – pasiūlymai, kurių tikslas – išreikšti projektuojamo statinio architektūros ir kitų pagrindinių sprendinių idėją ir kurie pateikiami kaip informacija visuomenei apie numatomą statinių projektavimą bei gali būti naudojami rengiant specialiuosius architektūros reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius paveldosaugos reikalavimus.

Projektų valdymo skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Projektų valdymo skyrius.

Savivaldybės administracija – Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Savivaldybės strateginis veiklos planas (SVP) – Savivaldybės veiklos trejų metų trukmės strateginio planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į ŠSPP ir kitus Savivaldybės tarybos patvirtintus planavimo dokumentus ir aplinkos analizę, detalizuojamas Šiaulių miesto savivaldybės strateginio plėtros plano ir atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programų tikslų ir uždavinių įgyvendinimas ir sudaromas naujas, atsižvelgiant į planuojamus Savivaldybės finansinius ir žmogiškuosius išteklius;

Specialieji reikalavimai – neprivalomas, statytojo (užsakovo) pageidavimu statiniui nustatytų specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų rinkinys, kurį išduoda savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas;

Statinio ekspertizė – esamo ar statomo statinio techninės būklės įvertinimas, turint tikslą nustatyti, ar statinys atitinka Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus.

Statinio projektas – normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanyto statinio sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma. Statinio projektas apima statinio projekto (statybos projekto, rekonstravimo projekto, pastato atnaujinimo (modernizavimo) projekto, kapitalinio remonto projekto, paprastojo remonto projekto, supaprastinto statybos projekto, supaprastinto rekonstravimo

projekto, kapitalinio remonto aprašo, paprastojo remonto aprašo, griovimo projekto, griovimo aprašo, pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirties keitimo projekto parengimą.

Statinio projekto vykdymo priežiūra – statytojo (užsakovo) organizuota statinio projektuotojo atliekama statybos priežiūra, kurios tikslas – kontroliuoti, kad statinys būtų statomas pagal statinio projektą ir kad būtų įgyvendinta statinio projekte sukurta statinio architektūra.

Statinys – nekilnojamasis daiktas (pastatas arba inžinerinis statinys), turintis laikančiąsias konstrukcijas, kurios visos (ar jų dalis) sumontuotos statybos vietoje atliekant statybos darbus.

Statybą leidžiantis dokumentas – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą.

Statybos ir renovacijos skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Statybos ir renovacijos skyrius.

Strateginio planavimo grupė (SPG) – sudaryta Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, skirta SVP rengimui koordinuoti, sprendimams dėl SVP keitimo priimti, projektų įgyvendinimo prioritetams nustatyti, metinei SVP įgyvendinimo stebėsenai koordinuoti. SPG darbo reglamentas tvirtinamas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu;

Techninis projektas – tai vientisas dokumentas, nustatantis projektuojamo statinio esminius, funkcinis (paskirties), architektūros (estetinius), technologijos, techninius, ekonominius, kokybės reikalavimus, bei kitus jo rodiklius ir charakteristikas;

Techninė užduotis (atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nurodytą techninę specifikaciją) – dokumentas, kuriame nurodomos visos statinio projekto rengimo paslaugos ir planuojamo statyti statinio pagrindiniai funkciniai, architektūriniai, techniniai, kokybiniai, ekonominiai, kiti rodikliai ir reikalavimai, kuriais būtina vadovautis rengiant statinio projektą.

3. Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai.	Tikslas
<p>Projektavimo darbai vykdomi, atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, tačiau atskirų objektų atranka aiškiai neaprašyta</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u></p> <p>Nagrinėjome:</p> <p>Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius statinių projektavimą (Statybos įstatymas; Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“); Vietos savivaldos įstatymą;</p> <p>Šiaulių miesto savivaldybės strateginius plėtros ir veiklos planus (2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginį plėtros planą; Šiaulių miesto savivaldybės 2018-2020, 2019-2021, 2020-2022, 2021-2023 metų strateginius veiklus planus)</p> <p>Šiaulių miesto integruotą teritorijų vystymo programą; Šiaulių miesto Darnaus judumo planą;</p> <p>Savivaldybės interneto svetainėje (www.siauliai.lt) skelbiamą informaciją apie įgyvendinamus ir planuojamus įgyvendinti projektus;</p> <p>Strateginio planavimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybėje ir Šiaulių miesto savivaldybės N - (N + 2) metų investicijų programos rengimo tvarkų aprašus</p> <p>Statybos ir renovacijos, Miesto ūkio ir aplinkos, Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos, Strateginio planavimo ir finansų skyrių nuostatus;</p> <p>Savivaldybės administracijos apskaitos 2017-12-31 – 2021-08-31 duomenis;</p> <p>Kelių infrastruktūros plėtros dokumentus (Šiaulių miesto žvyruotų gatvių 2008 m. asfaltavimo programą, Žvyruotų gatvių nutiesimo individualios statybos kvartaluose 2008 m. programą, Šiaulių miesto gatvių remonto prioritetinį sąrašą, Šiaulių miesto gatvių su žvyro dangą dangos viršutinio sluoksnio pagerinimo, kai dalis darbų vertės finansuojama paramos teikėjo lėšomis, tvarkos aprašą, Šiaulių miesto savivaldybės gatvių su žvyro dangą asfaltavimo tvarkos aprašą)</p> <p>Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus dėl Šiaulių miesto infrastruktūros objektų remonto, rekonstravimo ir statybos prioritetų nustatymo ir infrastruktūros objektų atrankos komisijos sudarymo ir dėl Šiaulių švietimo įstaigų sporto infrastruktūros renovacijos eiliškumui ir atrankos kriterijams nustatyti darbo grupės sudarymo.</p> <p>Savivaldybės administracijos užpildytus klausimynus</p> <p>Įstaigų teikiamus raštus dėl projektų poreikio</p> <p><u>Pokalbiai su:</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos, Statybos</p>	<p>Siekiami išsiaiškinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kada rengimas statinio projektas; - kaip atliekamas projektavimo darbų planavimas; - kokiais atvejais privaloma informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą; - ar statinių projektavimo darbai vykdomi laikantis plėtros ir veiklos planingumo principų; - kurie skyriai Savivaldybėje organizuoja Statinių projektų rengimo darbus; - kaip skyriams, atsakingiems už projektavimo darbų rengimą, perduodama informacija apie jų poreikį; - kokias kriterijais vadovaujantis atrankami konkretūs projektuojami statiniai.

	ir renovacijos, Miesto ūkio ir aplinkos, Projektų skyrių vedėjais ir darbuotojais.	
Projekto darbams finansuoti numatyta viena strateginio veiklos plano priemonė, tačiau funkcijas vykdo trys Savivaldybės administracijos skyriai	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u></p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius statinių projektavimą (Statybos įstatymas; Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“; - Statybos ir renovacijos, Miesto ūkio ir aplinkos, Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos, Strateginio planavimo ir finansų skyrių nuostatus ir pareigybių aprašymus; - Šiaulių miesto savivaldybės strateginius plėtros ir veiklos planus (2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginį plėtros planą; Šiaulių miesto savivaldybės 2018-2020, 2019-2021, 2020-2022, 2021-2023 metų strateginius veiklos planus, 2018 – 2021 Savivaldybės administracijos veiklos planus) - 2018–2020 m. Savivaldybės administracijos biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitų duomenis; <p>-Savivaldybės administracijos užpildytus klausimynus apie projektavimo darbų organizavimą.</p> <p><u>Pokalbiai su:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus, Statybos ir renovacijos skyriaus bei Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus vedėjais ir atsakingais darbuotojais už projektavimo darbų rengimą. 	<p>Siekiami išsiaiškinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar Savivaldybės administracijoje aiškiai paskirstytos funkcijos, susijusios su projektavimo darbų organizavimu ir vykdymu; - kaip nustatomas lėšų poreikis reikalingas pasirinktiems projektavimo darbams vykdyti.
Numatytas tolesnis projektinių sprendinių realizavimas, tačiau ne visada iš karto buvo įvykdytos žemės sklypų formavimo ir naudojimo procedūros	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u></p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius statinių projektavimą (Statybos įstatymas; Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“; -Šiaulių miesto savivaldybės strateginius plėtros ir veiklos planus; - informacija iš Nekilnojamojo turto registro; - Savivaldybės administracijos pateikta informacija apie projektavimo darbų vykdymą ir skirtą finansavimą projektų įgyvendinimui. <p><u>Pokalbiai su:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus, Statybos ir renovacijos skyriaus bei Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus vedėjais ir atsakingais darbuotojais už projektavimo darbų rengimą 	<p>Siekiami išsiaiškinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -iš kokios Strateginio veiklos plano priemonės finansuojami projektavimo darbai; -ar numatytas lėšų dydis bei finansavimo šaltiniai sprendinių realizavimui ir statinio eksploatacijai; -ar numatytas tolesnis projektinių sprendinių realizavimo terminas; -ar užtikrinamos teisinės galimybės statinio projekto realizavimui.
Didesnis dėmesys projektavimo užduoties parengimui sudarytų sąlygas	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u></p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius statinių projektavimą (Statybos įstatymas; Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“; 	<p>Nustatyti :</p> <ul style="list-style-type: none"> -ar pasitaiko atvejų, kai statybos ir projektavimo darbų viešieji pirkimai vykdomi kartu; - ar visais atvejais tinkamai parengta pirkimo techninė užduotis;

greitesniam ir tikslesniam projekto parengimui	<ul style="list-style-type: none"> - Viešųjų pirkimų įstatymą; - Projektavimų paslaugų pirkimų gaires; - Analizavome projektavimo rangos darbų sutartis, papildomus susitarimus, projektavimo užduotis, projektuotojų bei Savivaldybės raštus dėl projektavimo sutarčių sąlygų keitimų, projektų bendrosios ekspertizės aktus. 	
Projekto rengimo vidaus kontrolė ne visais atvejais užtikrina, kad būtų išvengta taisymų, koregavimų ar vėlavimų	<p>Dokumentų peržiūra:</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius statinių projektavimą (Statybos įstatymas; Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“; Viešųjų pirkimų įstatymas; - Projektavimo darbų rangos sutartis, papildomus susitarimus, projektavimo užduotis, raštus dėl sutarčių sąlygų keitimų, projektų bendrosios ekspertizės aktus. <p>www.infostatyba.lt skelbiamą informaciją apie statybos leidimų išdavimus;</p> <p>-Savivaldybės interneto svetainėje (www.siauliai.lt) skelbiama informacija apie įgyvendinamus ir planuojamus įgyvendinti projektus bei jų pristatymą visuomenei;</p> <p>Savivaldybės administracijos užpildytus klausimynus;</p> <p>Apskaitos registrų duomenis</p> <p>Pokalbiai su:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus, Statybos ir renovacijos skyriaus bei Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus vedėjais ir atsakingais darbuotojais už projektavimo darbų rengimą. 	<p>Siekiami išsiaiškinti :</p> <ul style="list-style-type: none"> -ar projekto parengimas ir pateikimas užtrunka ilgiau, nei numatyta projektavimo darbų sutartyje; -ar pasitaiko atvejų, kai projektavimo sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu keičiami projektavimo sprendiniai; -ar objektyvios ir iš anksto nenumatytos aplinkybės lemia projektavimo darbų rangos sutarčių keitimus;